

בבית-המשפט העליוןבג"ץ 6155/20בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק

- בעניין:
 1. מסעוד מוחמד סואעד ת.ז. [REDACTED]
 2. תחריר ابو דעוף ת.ז. [REDACTED]
 3. מגעם סלאמה סואעד ת.ז. [REDACTED]
 4. מיסון סואעד ת.ז. [REDACTED]
 5. ועדת המפקב לענייני החינוך הערבי
 6. עדالة - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

באמצעות ב"כ עוה"ד א. חאג' עודה ואח'

רחוב יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090

טל: 04-9503140 פקס: 04-9501610

דוא"ל: aian@adalah.orgהעותרים

- נגזר -

1. משרד החינוך
 ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
 רח' סלאח אלדין 29, ירושלים
 טל: 02-6467011 פקס: 02-39253542

דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il

2. מועצת אזורית משגב
 ע"י ב"כ עוה"ד. קורין מ.ר. 8635
 ו/או מ. קורין-פז ו/או א. בהן
 ו/או ר. מגל ו/או א. קרני
 מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה
 טל': 04-6723003 פקס: 04-6721895
 דוא"ל: korin@korinlaw.co.il

המשיביםכתב תשובה לעתירה לממן צו על תנאי מטעם משיבה מס' 2

באישור להחלטת בית-המשפט הנכבד מיום 17.09.2020, תמכbz המשיבה מס' 2, מועצת אזורית משגב (להלן: "המועצה"), להגיש תשובה מטעמה לעתירה.

המועצה סבורה כי הטענות הנטען בעתירה הן מוצדקות עקרונית ככל שהן מכוונות כלפי משיב מס' 1 (להלן: "משרץ החינוך"), ואולם אין בהן כל ממש בכל שהן מכוונות לסייע כלשהו נגד המועצת, ולפיכך סבורה המועצת כי דין העתירה נגדה לheidות.

אליה נימוקי התשובה:

1. בתחוםי המועצת 35 יישובים, מתוכם שישה יישובים ערבים: סלאמה, כמאנה, ראש אל עין, דמיה, חוסניה וערב אלנעים (להלן: "ששת היישובים").
2. כרשות מקומית, מפעילה המועצת את מערך החינוך בתחוםה, ובכלל זה גם פועלת למיקסום תכניות הלימודים המיוחדות המוצעות על-ידי משרד החינוך ובכללן גם הtecnicות נשוא עתירה זו.
3. משרד ממשלה שונים, ובכלל זה משרד החינוך, עושים שימוש במדד החברתי-כלכלי ("סוציאו-אקונומי") של הרשות המקומית, שנערך על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: "הלמ"ס"), כדי לקבוע זכאות של רשות מקומית שונות לתקציב תכניות ופרויקטים שונים, וכך לקבוע את גובה התקציב המשנה בין רשות לרשות, והכל כדי לקדם מדיניות המסיעת לצמצום פערים בחברה הישראלית.
4. כדי לסביר את האוזן, המడד החברתי-כלכלי כהגדרתו בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הינו: "מדד המאפיין ייחיות אוגרפיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של אוכלוסייה התושבים"¹, כלומר המדד מודד את אינטנסיטת החברתית-כלכלית של **תושבי הרשות המקומית**, ולא את חזקה החברתי-כלכלי של הרשות המקומית עצמה.
5. במסגרת פועלה, ובהתיחס לרשויות מקומיות שונות מועצות אזוריות, קבעה הלמ"ס דירוג חברתי-כלכלי הן למועצה עצמה, והן לכל היישובים שבתחומה.

¹ <https://www.cbs.gov.il/he/Pages/%D7%9B%D7%9C-%D7%94%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%97%D7%99%D7%9D.aspx>

6. כפועל יוצאה מכך, יתפנו מצבים בהם קיימת שונות, ואף שונות גבואה, בין המדף החברתיי-כלכלי אליו משוכנת המועצה האזורית, לבין המדף אליו משוכנים יישובים.
7. כך בעניינו, המועצת משוכנת לאשכול 7 במדד החברתיי-כלכלי, בעוד ששת היישובים משוכנים לאשכולות נוכחים בהרבה (סלامة, כמאנה, ראש אל עין וחוסנין) ~ משוכנים לאשכול 2; דמיידה וערב אלגעים ~ משוכנים לאשכול 1).
- העמודים הרלוונטיים מתוך פרסומת הלמ"ס מס' 1765 מחודש אוגוסט 2019², שכותרתו "אפיון ייחודות גאוגרפיות וסיוגן לפי הרמה החברתיי-כלכלי של האוכלוסייה בשנת 2015", המציאנים את דירוגם של המועצה ושל ששת היישובים במדד, מצורפים בנספח 1.
8. כאן המקום לציין, כי המועצה עשויה כל שלאל ידה כדי לקדם את ששת היישובים וברבות הזמן אף לסייע בידיהם לטפס במעלה המדף החברתיי-כלכלי, כביטוי לאייננות וליכולת חברתית-כלכלית של תושבים אלה. בכלל זה מקדמת המועצת פרויקטים רבים בתחום התשתיות, ואף מובילה קידום של היישובים בתחומיים נוספים, תוך ניסיון מתמיד לגייס תקציבים מתאימים למטרות ראיות אלו.
9. כאמור, גם משרד החינוך מסתיע במדד החברתיי-כלכלי בבוואו לתקציב פעילויות ותכניות שונות ובכלל התכניות נשוא עתירה זו: בית-הספר של החופש הגדול ותוכנית הצהורים ("תוכנית ניצנים").
10. קביעת הזכאות למיםוון תכניות חינוכיות כלל ארציות אלו, נעשית על-ידי משרד החינוך תוך הסמכות על המדף החברתיי-כלכלי לקביעת גובה התקציב לו זכאית כל רשות. במאמר מושג יצוין, כי לעיתים נעשה שימוש במדד זה כדי לקבוע את עצם הזכאות של רשות מקומית מסוימת להשתתפות בתוכנית זו או אחרת.

² https://www.cbs.gov.il/he/publications/DocLib/2019/1765_socio_economic_2015/h_print.pdf

11. כאשר נבחנת ההצעה המוביילה את משרד החינוך להסתמך על שיווקה של רשות למדד החברתי-כלכלי נמצא, כי השימוש במדד זה נעשה לצורך צמצום פעררים חברתיים בין ישובים המצוים באשכולות סוציאו-אקונומיים נמוכים לבין אלה המצוים באשכולות גבוהים וכדי "לייצור שוויון הזדמנויות בקרב תלמידי ישראל" כמפורט בדו"ח מרכז המחקר והמידע של המכט' "המדד החברתי-כלכלי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה תיאור וניתוח השימוש בו להקצת תקציבים לרשותות ותיאור מדדים נוספים"³:

3.1.2. הקצת תקציבי משרד החינוך לרשותות המקומיות

תקציב העברות של משרד החינוך לרשותות המקומיות בשנת 2014 היה כ-11 מיליארד ש"ח.⁴ יצוו כי בذرן כל משרד החינוך משתמש במדד הטיפוח⁵ לניטוח ולפיתוח תקציבי החינוך, ופחות במדד החברתי-כלכלי של הלמ"ס.⁶ עם זאת, כדי לייצר שוויון הזדמנויות בקרב תלמידי ישראל, משרד החינוך פועל לשימוש מדיניות תקציב דיפרנציאלית שלפיה השכבות החלשות יותר מבינה השכבות-כלכליות מקבלות יותר.⁷ לצורך זה הוא עושה את הקצת המשאבים על-פי תבחן המדד החברתי-כלכלי בתחוםים שלallen:

- סיוע לבתי-ספר בחטיבת העלינה בפריפריה – קביעת תנאי סף;
- הסעות תלמידים – קביעת שיעור ההשתתפות בתקציב הרשות;
- בת-ספר של החופש הדגול – קביעת גובה סבסוד תשלומי ההורם;
- ניהול עצמי של בת-ספר בחינוךיסודי – קביעת גובה שיעור ההשתתפות התקציב דיפרנציאלית;
- תוכנית הצעירונים (ציל"ח) – יישום רק באשכולות הלמ"ס 1-3 ובירושים;
- הזנות תלמידים על-פי חוק – קביעת גובה שיעור ההשתתפות התקציב הרשות לפי הצעירונים שקיבלה במדד;
- אגרות שכפול, חומרי מלאכה וערוכות טכנולוגיות – קביעת שיעור ההשתתפות לרשות;
- סייעת שנייה לגילאי 3-4 – שיעור ההשתתפות התקציב הרשות;
- הצעידות והעשרה לגילאי 4-5 – שיעור ההשתתפות התקציב הרשות;
- תקנת התקשוב – תקנת הצעידות במינהל מדע וטכנולוגיה.

12. הנה כי כן, השימוש במדד החברתי-כלכלי על-ידי משרד החינוך נועד לשרת תכליית של שיפור וטיפוח אוכלוסיות מוחלשות, באמצעות כלים תקציביים, כדי לקדם ביחס לאוכלוסיות אחרות ולהביא ככל הניתן לצמצום הפערים החברתיים-כלכליים ביןיהם. ככל שהישוב מדורג נמוך במדד, כך שיעור ההשתתפות של משרד החינוך גדל ובההתאמה קטן שיעור חלוקם של ההורם במימון ההשתתפות של ילדיהם בתכנית.

13. המועצה תטען כי לא ברכי לא הסתפקה הלמ"ס בדיאוג הרשויות המקומיות מסוג עירייה, מועצה מקומית או מועצה אזורית, אלא אף ערכה את החישוב הנדרש לקביעת שיוכו של יישוב פרטני הנכלל בתחוםי מועצה אזורית בהתאם לאותם כלליים ועקרונות חישוביים. בהקשר זה ראה מתוך פרסום הלמ"ס המפורסם באתרה:

"1. שיטת חישוב המציג עבור היישובים

המדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיית היישובים בתוך המועצות האזורית מבוסס על אותם נתוניים (החדישה אינה במקור - מ.ק.פ.) ממקורות מינהליים שמשמשו לחישוב המדף החברתי-כלכלי של אוכלוסיית הרשויות המקומיות.

הنتיות נערך עבור 982 (ממוצע 1,007) יישובים בתוך 54 מועצות אזוריות. לא נכללו בעיוזדים יישובים מוסדיים מסווגי מסוימים, יישובים המונחים פחות מ-120 תושבים ו/או יישובים שעוברים חסריהם חלק מהמשתנים.

לכל יישוב חושב ערך מדד רציף ושיכון לשכול ב-השוואה לאלה שהושבו עבור הרשויות המקומיות. ערכי המדד ליישובים חושבו על פי המשקלות שהתקבלו במודל עבור הרשויות המקומיות, ראו לוח ד. משקלות אלה הוכפלו בערכי המשתנים של היישובים המתוקננים לפי הממוצע וסטיטית התקן של מעתני הרשויות המקומיות. כתוצאה לכך, התקבלו עבור היישובים במועצות האזוריות ערכי המדד שהם בני ההשוואה עם ערכי המדד של הרשויות המקומיות. נגשים כי ערך המדד שהתקבל עבור יישוב במועצה אזורית אינו תלוי ביתר היישובים במועצות האזוריות שנכללו בעיוזד זה.

שיכון היישובים ל-10 אשכבות של הרשויות המקומיות בוצע לפי ערך המדד של כל יישוב בנפרד ולפי טווח ערכי המדד של הרשויות המקומיות בכל אשכול."

נוסח פרסום זה, כמו גם החודעה לתקשורת מיום 15.08.2019 מטעם הלמ"ס העוסקת בקביעה של המדד החברתי-כלכלי, לרבות התייחסות לשיכון היישובים של המועצות האזוריות למדד מצורפים לתשובה זו בנשפחים 2 - 3 בהתאם.

14. אין חולק, כי אילו כל אחד מבין שתwo היישובים היה בגדר רשות מקומית "עצמאית" שאינה חלק ממועצה אזורית, כי אז היו ישבים אלה זוכים לתקצוב ההולם את מיקומם בדיאוג הרשויות הכל-ארצי וזאת כדי לקדם את אותו שוויון ההזדמנויות מיותר.

. 15. אלא מי? משרד החינוך זוקף את הדירוג אליו **משויכת המועצה**, לחובת ששת היישובים, ולא לשיכם ה**ספרטאי** למדרג, ובכך מיין את ההצדקה להסתמכות על המדד וכתווצה מכך נמנעת בעד תלמידי כל יישוב מקרוב שששת היישובים הזוכאות לתקציבים שהיו עומדים לטובתם אילו היה כל יישוב כזה בבחינת מועצה מקומית בפני עצמה.

. 16. לשם השוואה:

א. לפי הוראות הקול הקורא של משרד החינוך לבית-הספר של החופש הגדול, הורים לתלמידים בישובים באשכול חברתי-כלכלי 4-1⁴ אינם משתתפים כלל ב咪ון התכנית (ב相较ה לסך של 360 ש"ח באשכול 7):

"השתתפות ההורים ב咪ון התוכנית"

הרשויות הכלולות בתוכנית נחלקות לשלווש קבוצות, בכל הנוגע להשתתפות ההורים ב咪ון התוכנית, בהתאם למ"ס שהיה בתוקף בשנת הלימודים תש"ף:
הרשויות באשכולות למ"ס 4-1: משרד החינוך משתתף ב咪ון מלא של התוכנית המופעלת (להוציא רכיבים הממומנים על ידי הרשות). ההורים אינם משתתפים ב咪ון התוכנית.

הרשויות באשכולות למ"ס 7-5: נוסף על השתתפותם של משרד החינוך והרשויות ב咪ון התוכנית, תהיה השתתפות של ההורים. גובה השתתפותם של ההורים בעלות התוכנית הוא 20 שקל ליום: 360 שקל לכל תלמיד בכיתות גן-די, לכל פרק הזמן (18 ימים).

הרשויות באשכולות למ"ס 8-10: נוסף על השתתפותו של משרד החינוך ב咪ון התוכנית, תהיה השתתפות של ההורים. גובה השתתפותם של ההורים בעלות התוכנית באשכולות אלו הוא 30 שקל ליום: 540 שקל לכל תלמיד בכיתות גן-די לכל פרק הזמן (18 ימים)."

העתק פרסום הקול הקורא לתכנית בית-הספר של החופש הגדול מצורף לתשובה לעתירה בנספח 4.

⁴ <https://pob.education.gov.il/kolotkorim/pages/summer-school.aspx>

ב. הקול הקורא לתכנית ניצנים מתייחס במספר סוגים של מוסדות חינוך ומכונות לימוד, אך בכלל, הורים לתלמידים בישובים באשכול חברתי-כלכלי 4-15⁵ אינם משתתפים כלל במימון התכנית⁶ בהשוואה להורי תלמידי אשכול 7 הנדרשים לשאת בסך של כ- 1,000 ₪ ומעלה בהתאם למודל המסגרת החינוכית הרלוונטי:

טבלה 5: מימון התכנית ברמות השירות הבסיסית ע"י משרד החינוך וההורים

מחול 5 יוח' א. ב"ס רגיל מוכר שאינו רשמי	מחול 4 יוח' א. ב"ס רוגיל רשמי (6 ימים)	מחול 3 בי"ס רוגיל (5 ימים)	מחול 2 בי"ס רוגיל (6 ימים)	מחול 1 רוגיל	
<u>הוצאות מלאה שנתית דגם בסיסי לתלמיד (')</u>					
1,528	2,240	5,870	6,500	6,500	
<u>השתתפות שנתית של המשרד דגם בסיסי לתלמיד</u>					
1,528	2,240	5,370	6,000	6,000	אשכולות 1-3
960	1,407	3,500	3,500	3,500	אשכול 4
846	1,240	3,500	3,000	3,000	אשכול 5
846	1,240	3,000	3,000		אשכול 6
619	907	2,000	2,000		אשכול 7
505	740	1,500	1,500		אשכולות 8-10
<u>גביה שנתית מההורים עבור דגם בסיסי לתלמיד</u>					
0	0	500	500	500	אשכולות 1-3
568	833	2,370	3,000	3,000	אשכול 4
682	1,000	2,370	3,500	3,500	אשכול 5
682	1,000	2,870	3,500		אשכול 6
909	1,333	3,870	4,500		אשכול 7
1,023	1,500	4,370	5,000		אשכולות 8-10

(*) פירוט העליות בנספח התקציבי

17. במצב דברים זה, ניתן להיווכח כי הזכאות לתקציב לשתי התכניות נשוא העתירה עבור ששת היישובים הינה זעומה בהשוואה לזכאות לתקציב אילו היה כל אחד מששת היישובים משוויך לאשכול החברתי-כלכלי בהתאם את נתוניו לאשורים.

⁵ <https://pob.education.gov.il/kolotkorim/pages/summer-school.aspx>

⁶ <https://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/nizanim/call-for-proposal-tashpa.pdf>

- .18. המועצה סבורה, כי הפעם במיומו הtecnicיות החינוכיות נשוא העתירה, שנוצר לרעת תושבי ששת היישובים, מחייב הסדרה תקציבית **באמצעות משרד החינוך**, בהתאם לשיקול הפלטני שנקבע לכל אחד מהם למדד החברתי-כלכלי, שאם לא כן יימצא משרד החינוך חוטא לעצם ההצדקה לשימוש במדד זה ככלי אפקטיבי לחיזוק אוכלוסיות הזקוקות לכך, מדד שהמשרד עצמו בחר בו ככלי המתאים בנסיבות העניין.
- .19. חרף ההצדקה הבורורה לכך, ידווע למועצה כי פניות העותרת 6 למשרד החינוך לא הועילו ולא הביאו לתיקון המיוחל באופן תקצוב ששת היישובים ביחס לשתי הtecnicיות נשוא העתירה.
- .20. לצד האמור, כי המציגות המורכבת שאפפה את תקופת היציאה לחופש הגדול בשליחי חודש יוני 2020, והקשיים הרבים המופיעים את מערכת החינוך בימי קורונה, לרבות קשיי הפרנסה של החורים בשל העדרה של מערכת חינוכית המתפקדת באופן סדייר, הביאו את המועצה לפעול בכל זאת כדי **לסיעע במידת האפשר לתלמידי ששת היישובים** במטרה להרחיב את מעגל המשותפים תנכנית בית-הספר של החופש הגדול.
- .21. לצורך כך קיבלה המועצה החלטה במסגרת אישור תקציביה השנתי, לשאות במיומו חלקו של התכנית, כדי לסייע את התכנית עברו לידי ששת היישובים ולאפשר להם בכל זאת לקחת בה חלק. העתק הפרק התקציבי העוסק בקיימות הקיז המופעלות על-ידי המועצה לשנת 2020 **מצורף בנספח 5**.
- .22. המימון בו נשאה המועצה, סך כולל של 39,000 ש"ח לשנה מדי שנה מאז שנת 2017, מומן לפגיט **משורת תזונ**, ובבלתי שהיתה חייבות לעשות כן, אין עניין של מה בכך, בפרט בתקופת הגזירות הכלכליות הנגורות על הרשותות המקומיות בישראל ובכללן גם על המועצה, בשל המציאות הקשה של המאבק בנגיף הקורונה המתפשט.
- .23. מימון זה נעשה באמצעות **הסתת התקציבי חינוך ממטרות אחרות לרוחות כלל תלמידי המועצה**, מתוך כוונה אמיתית **לסיעע** לחווי התלמידים בפתרון חינוכי לתלמידים והשותפות במסגרת שניתנה לכל תלמידי ישראל כחלק מתכנית זו.

- .24. בכך יש להוסיף, כי גם הוועדים המקומיים של ששת היישובים נשאו בחלק מסויסוד המימון לתוכנית, וזאת מתקצביהם המועטים. כך נוצר מצב, שבו הגוף המוניציפליים נקראו לדגל, ומימנו באופן נקודתי חלק ניכר מע העלות של התוכנית, וזאת כדי לאפשר היענות מksamילית להשתתפות תלמידים בתוכנית זו, ואין חולק כי הדבר נעשה לפנים משורת הדין (ראה סעיף 44 לעתירה), ומעט אמצעיהם העצמאים המוגבלים).
- .25. כאן המקום לציין, כי המועצה קבעה את המודל לתקצוב הוועדים המקומיים שבתחומה באופן דיפרנציאלי, כך **שלכלתחלתה** ששת היישובים **מקבלים מהמועצה תקציב גבוה** **משמעותית**, הן באופן ייחסיthon באופן מוחלט, מזה הנינתן **ליישובי המועצה האחרים** **שבמדרג גבוה במידה החברתי-כלכלי**. גם בכך מצטמצמים השירותים הניתנים לתושבי היישובים במדד גובה במידע, לטבות שירותים נוספים הניתנים לששת היישובים (לסיבור האוזן, תקצוב הוועדים המקומיים בששת היישובים עומד על 104% מן הארנונה למגורים הנגبية מנכסים בתחוםם, לעומת תקצוב מקביל בשיעור של 24% בלבד מן הארנונה הנגبية מנכסים בתחוםי היישובים האחרים).
- .26. יודגש כי ההשתתפות במימון הכספי של ההורים לתלמידי ששת היישובים נעשתה על פניו "במקום" חלקו של משרד החינוך, והאם שאילו מדובר היה ביישובים שם מועצת מקומית אין חולק כי משרד החינוך היה נושא במימון זה.
- .27. בכך סיימה המועצה באופן נקודתי לתושבי ששת היישובים להשתתפות בתוכנית אחת בשנת לימודים אחת, במקומו של משרד החינוך, ואולם אין **bijroltaה של המועצה להוציא ולפעול בצורה דומה גם בעתיד לבוא וביחס לתוכניות אחרות**.
- .28. כך למשל, הפעלת תוכנית ניצנים להפעלת צהרוןים היא תוכנית יקרה במחותה, ואין באפשרות המועצה לשאת במימון חלקו כפי שעשתה בנושא בית-הספר של החופש הגדול, וזאת הן בשל חסר במקור תקציביthon מתוך החובה החלה עליה לדאוג לחינוכם ולחוותם של כלל תלמידיה, מן המקורות התקציביים הגם-כך מזולדים של המועצה.

.29

א. ודוק, בשל כך שהמדד מודד את האוכלוסייה ולא את הרשות המקומית עצמה כאמור, הרי שאין בשיווכו החברתי-כלכלי הגבוה יחסית של המועצה, כדי ללמד על **מצבה הכלכלית של המועצה**, והמועצה נאבקת במצבות תקציביות קשה מאוד (ובתקופה זו אף יותר), תוך שנשללים ממנה תקציבים רבים בתחוםים מגוונים נוכח **דירוגה במדד**.

ב. מכאן, שאין ביכולתה של המועצה להיכנס בנעלי משרד החינוך לצורך תיקון העיוות, ולמן עצמה את חלקו של משרד החינוך בתכניות החינוכיות נשוא העירה, אילו היה המשרד רואה בכל אחד מששת היישובים כזכה לתקצוב בהתאם לשינוי החברתי-כלכלי הפרטני.

ג. לא זו אף זו, המועצה סבורה כי משהייטה התקציבית קטנה גם כך, אך מובן הוא ששומה עליה לדאוג לכל תושביה ותלמידיה, והיא אינה יכולה להסתכן עם מצב בו בשל במנגנון התקצוב לפי החלטות משרד החינוך, היא תרכז את עיקר מממציה ותקציביה למימון התכניות לתלמידי ששת היישובים, ובכך היא תאלץ לפגוע בתקצוב הדל-מילא לטובה כלל תלמידיה באשר הם.

30. המועצה תבקש לבחירות כי כמועצה נתמכת, אשר תקציבה מאוזן מדי שנה באמצעות מענק האיזון ממשרד הפנים, אין בידייה מקורות תקציביים נוספים המאפשרים הפנית משאבים למימון פעילותות מיוחדות.

31. כאמור מוסגר יש להוציא, כי העיות במדד החברתי-כלכלי בתחוםי רשות מקומיות מסווג מועצות אזוריות איננו מצטמצם לעניין נשוא עירה זו, והוא מקבל משנה תוקף כאשר מדובר באותו מועצות אזוריות, דוגמת מועצה אזורית משגב, בהן קיים פער קיצוני, בין האשכול אליו משוכנת המועצה לבין האשכולות אליהם משוכנים חלק מהיישובים בתחוםה.

32. דוגמא לעיונות המתוואר היא השימוש שעושה המדינה במדד החברתי-כלכלי של המועצה האזורית דזוקא, לרעת יישובי אותה מועצה שדיםograms החברתי-כלכלי נמוך, כאשר היא מגבילה הנחתה בשוק קרקע למגורים **ביישובים השיכונים** למועצה המשויכת לאשכול 8-10 במדד, גם אם היישוב עצמו משוויך לאשכול נמוך יחסית. ראה מתוך הקובץ המלא של החלטת מועצת רשות מקראקי ישראל⁷:

"4.2.2 הקצתת קרקע למגורים, מוסדות ציבורי וצורבי ציבור"

"... (ד) הפחתת דמי התכירה המהוונים תוגבל למחיר תקרת אשר עומד על 450,000 שקלים חדשים, ערך קרקע לא כולל הוצאות פיתוח ולא כולל מע"מ ליחידת דירות. כאשר ערכיו הקרקע עולים מעל לסכום זה, על החלק שמעל 450,000 שקלים חדשים ישולמו לרשות דמי חכירה מלאים. ביישובים באוצר קו עימות לא יכול מחיר תקרת לפי סעיף קטן זה.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), ביישובים באוצר עדיפות לאומית א' ו-ב', שאינם יישובים חדשים ושאים יישובים סטטיסטי גובל, המשתייכים למועצה אזורית בהן המדד הכלכלי-חברתי על פי קביעת הלמ"ס הוא 8 - 10, תוגבל התебה ל- 50,000 שקלים חדשים ליחידת דיר לפנוי מע"מ."

33. תיאור זה ממחיש את האבסורד של אופן חלוקת הטבות או תקציב למועצה אזוריות ולישובייהן - המדינה נסמכתה על מדד **המועצה** כדי לשלו זכאות **יישוב פרטני** זה או אחר להטבה או לתקציב, ובכך נגרמת פגיעה חמורה ובלתי סבירה לתושביהם של אוטם יישובים במדד חברתי-כלכלי נמוך בתחום המועצה האזורית ומוחמצת מآلיהם הצדקה להסתמכות על המדד החברתי-כלכלי לצורך צמצום פערים בחברה הישראלית.

34. מכל מקום, ונוכת האמור, הודיעה המועצה לעותרת 6, כי אין ביכולתה לממן באופן חלקי את פעילות תכנית ניצנים לאורך שנת הלימודים על בסיס התקציב המועט הניתן לרשויות באשכול 7 אליו היא משוויכת, וזאת למגוון החשיבות הרבה הנודעת להפעלה של התכנית, המאפשרת להורים להאריך את יום העבודה שלהם ובכך לסייע למצב הכלכלי של כל תא משפחתי, לטובת כלל בני המשפחה.

35. העתקי ההתקבות בין העותרת 6 לבין המועצה מצורפים לעתירה כנספחים ע/6, ע/7, ע/8, ע/9, ע/10.

⁷ <https://apps.land.gov.il/CouncilDecisions/assets/data/25/CouncilDecisions.pdf>

- .36. המועצה סבורה, כי על משרד החינוך לתקצוב תכנית זו לטובת כלל יישוביה השיכוכים לדירוג חברתי-כלכלי המזכה בתקצוב (וזאת גם במקרה לשיכוכים נוספים שאינם מ민ים על ששת היישובים, שדרוגם מצדיק זאת, ככל שקיים כלשהו) ובכך מצטרפת היא לسعد המבוקש בעטירה נגד משרד החינוך.
- .37. עוד סבורה המועצה, כי הלמ"ס סייפה בידי משרד החינוך כלי משמעותי, המתבסס על תנאים אחידים ושוויוניים, שנitinן לעשות בו שימוש לתיקון המעוות, והוא המדד החברתי-כלכלי של כל יישוב בפני עצמו. כלי אובייקטיבי זה מאפשר למשרד החינוך בנקל להסתמך על דירוג **היישוב** במדד החברתי-כלכלי, במקום להסתמך על דירוג **המועצה האזורית** שעל יישוביה הוא נמנה.
- .38. מובן, איפוא, שככל משרד החינוך ישנה מעמדתו, בהסכמה או בהכרעה שיפוטית של בית-משפט זה, ויחיל על ששת היישובים את הזכאות למימון התכניות נשוא העתירה ו/או כל תוכנית נוספת כנגורת השיווק המזוויק של כל יישוב למדד החברתי-כלכלי, כי אז תפעל המועצה להחיל את התכניות האמורות אוஇיזו מהן על כל היישובים שיימצאו כזוכים לכך, כפוף כמוון לעמידתם בכל יתר התנאים המזכירים השתתפות בתכניות אלו.
- .39. במאמר מוסגר יצוין, כי מבדיקה שנערכה על-ידי המועצה עולה, כי ביחס לשנת הלימודים הנוכחית תשפ"א, אין הינו גבולה להרשמת תלמידים מבין ששת היישובים לתוכנית ניצנים, כך שגם אילו משרד החינוך היה מעמיד את הסבוסד המתחייב משיוכם החברתי-כלכלי הפרטני של יישובים אלה, יתכן כי לא היו די תלמידים נרשמים כדי לאפשר את פתיחת המסגרות ואולם ניתן לשער כי אילו היה ניתן המימון האמור כי אז היה גדול גם מספר הנרשמים הפטונצייאלי לתוכנית זו.
- .40. לסיכום כל האמור טוען המועצה, כי גם לשיטתה יש מקום לראות כל יישוב מיישוביה לפי דירוגו במדד החברתי-כלכלי לצורך קביעת התקציב המתאים לו, ולא להסתפק בבחירה האשכול אליו משוכנת המועצה לכל יישוב מיישוביה, באופן הפגע מהתויתת, ובמידה חמורה ביותר, בעקרון השוויון.

- .41. מכל מקום תטען המועצה, כי בהעדר כל סעד נגדה, ומתווך שכפי שנטען לעיל גם אין כל הצדקה לטענה נגדה ו/או כגד תנתנולה בקשר עם העניין נשוא העתירה, הרי שיש לדוחות את העתירה ככל שהיא מכוונת נגדה.
- .42. לתמיכה בטענות המועצה בתשובה מצורף תצהירה של גזברית המועצה לגבי לימור ברק.

איתן קורין-פז

מ. קורין-פז, עו"ד
ב"כ משيبة מס' 2

הוגש ביום 19.10.2020

בג"ץ 6155/20

**בבית-המשפט העליון
בשבתו כבית-משפט גבוה לצדק**

- בעניין:**
1. מסעוד מחמוד סואעד ת.ז. 023215072
 2. תחריר ابو דעוף ת.ז. 026575894
 3. מנעם סלאמה סואעד ת.ז. 034872614
 4. מיליסון סואעד ת.ז. 040084519
 5. ועדת המפקד לענייני החינוך הערבי
 6. עזאללה - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
באמצעות ב'כ עזה"ד. א. חאג' עודה ואח' רחוב יפו 94, ת.ד. חיפה 31090
טל: 04-9503140 פקס: 04-9501610 דוא"ל: aian@adalah.org

העוזרים

- נגד -

1. משרד החינוך
עמי פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רחוב סלאח אלדין 29, ירושלים
טל: 02-6467011 פקס: 02-39253542 דוא"ל: HCJ-dep@justice.gov.il
2. מועצת אזרחית מ שבב ע"י ב'כ עזה"ד. ג. קורין ואח'
מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה
טל: 04-6723003 פקס: 04-6721895 דוא"ל: korin@korinlaw.co.il

המשיביםתצהיר מטעם משיבה 2

אני הכח"ם לימור ברק ת.ז. 055931356 לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת כולה ואת האמת בלבד, וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהירה בזה לאמור:

1. הנני משתמש כגבירות מועצת אזרחית מ שבב ("המועצה") משיבה 2 בתיק זה.
2. תצהيري זה ניתן לתמיכה בתשובה המועיצה לעתירה ולאימות האמור בה ("התשובה").
3. האמור בסעיפים 1-7, 17, 9, 21-23, 25-30, 34-35 שבתשובה הוא במידע אישי.
4. האמור בסעיפים 8, 10-16, 18-20, 31-33, 24, 36-41 שבתשובה הוא במידע שקבלתי מאות נציגי לשכת ראש המועיצה וסגנו ומנכיגי ועובדיו אגף החינוך וכן על יסוד ייעוץ משפטי שקיבלתי.
5. אני מצהירה כי השם דלעיל הואשמי, החתימה דלמטה היא חתימתי, וכי תוכן תצהيري זה אמת.

כ רק ז. ז.
לימור ברק

יעקב קורין
אישור עורך דין

אני החתום מטה רח' יוחנן בן זכאי, מאישר בזה כי ביום ט.כ. 10.10.19 הופיע בפני גבי לימור ברק ~~המכהן עורך דין אשתת עורך דין~~, כי התודת זהות מס' 055931356 ולאחר שהזהרתי כי עלייה לומר את האמת כולה ואת האמות בלבד, וכי תהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, אישרה נכונות הצהרתה דלעיל וחתמה עליה בפנ**יעקב קורין**

יעקב קורין
עו"ז-ען
חותמת עורך דין
14207 טבריה 1616 7.7.

בג"ץ 6155/20

בביהט-המשפט העליון
בשבתו לביהט-משפט גבוח לצדק

- בעניין:
1. מסעוד מחמוד סואעד ת.ז. 023215072
 2. תחריר ابو דעוף ת.ז. 026575894
 3. מנעם סלאמה סואעד ת.ז. 034872614
 4. מיסון סואעד ת.ז. 040084519
 5. וועדת המעקב לענייני החינוך הערבי
 6. עדאלת - המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
באמצעות ב"כ עזה"ד א. חאג' עודה ואח'
רחוב יפו 31090, 8921, חיפה
טל: 04-9503140 פקס: 04-9501610
דוא"ל: aian@adalah.org

העתרים

- נאך -

1. משרד החינוך
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רחל' סלאח אלדין 29, ירושלים
טל: 02-6467011 פקס: 02-39253542
HCJ-dep@justice.gov.il
2. מועצת אזרחית משגב
ע"י ב"כ עזה"ד י. קורין ואח'
מרח' יוחנן בן זכאי ת.ד. 1616, טבריה
טל: 04-6723003 פקס: 04-6721895
korin@korinlaw.co.il

המשיביםקובץ נספחים

מ"ס'	שם הנשפט	החל מעמו
1	העמודים הרלוונטיים מתוך פרסום הלמ"ס מס' 1765 מחודש אוגוסט 2019 שכותרתו "אפון ייחדות גאוגרפיות וסיווגן לפי חרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2015"	
2	פרסום הלמ"ס לגבי אופן חישוב המדד החברתי-כלכלי	
3	הודעה לתקשות מיום 15.08.2019 מטעם הלמ"ס	
4	פרסום הקול הקורא לתוכנית בית-הספר של החופש הגדול	
5	העתק הפרק התקציבי העוסק בקיימות הקיז המופעלות על-ידי המועצה לשנת 2020	

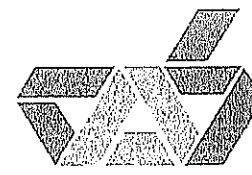
נספח מס' 1

העמודים הרלוונטיים מפרסום
הلم"ס מס' 1765 ב-8/2019
שכותרתו "אפיון ייחidot
גאוגרפיות וסיוגן לפי הרמה
החברתית-כלכלית של
האוכלוסייה בשנת 2015"

החל מעמ' 1

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

השכה המרכזית לסטטיסטיקה
Central Bureau of Statistics
دائرة الإحصاء المركزية

אפיון ייחדות גאוגרפיות וויזואן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2015

פרסום מס' 1765
www.cbs.gov.il

ירושלים, אב תשע"ט, אוגוסט 2019

תוכן העניינים

הקדמה

מצאה

מבוא

א. כללי

ב. הבסיס הגאוגרפי והמשתנים

ג. שיטות סטטיסטיות

ד. ממצאים עבר רשותות מקומיות: עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות

ה. ממצאים עבר יישובים בתוך מועצות אזוריות

ו. הערכת המזד החברתי-כלכלי

ז.ביבליוגרפיה

הערות הסבר וסימנים מיוחדים בלוחות

רשותות מקומיות

תרשימיים

1. התפלגות אוכלוסיית הרשותות המקומיות, לפי אשכול חברתי-כלכלי, 2015

2. ההתפלגות מספר הרשותות המקומיות, לפי אשכול חברתי-כלכלי, 2015

3. רשותות מקומיות שהאשכול שלהם השתנה, 2013 לעומת 2015 לעומת

מפה – רשותות מקומיות, לפי אשכול חברתי-כלכלי של האוכלוסייה, 2015

לוחות

1. רשותות מקומיות, לפי סדר אלף-ביתי: ערך מzd חברתי-כלכלי 2015, דירוג ואשכול, והמשתנים המשמשים לחישוב המזד

2. רשותות מקומיות, לפי סדר עולה של המזד החברתי-כלכלי 2015: ערך מzd, דירוג ואשכול, ושינויים לעומת 2013

3. גודל האוכלוסייה וממוצעי המשתנים המשמשים לחישוב מzd חברתי-כלכלי 2015 של הרשותות המקומיות, לפי אשכול

4. פיזור ערכי המזד החברתי-כלכלי של הרשותות המקומיות בתוך אשכול, 2015

5. התפלגות הרשותות המקומיות, לפי גודל אוכלוסייה ואשכול חברתי-כלכלי, 2015

6. התפלגות הרשותות המקומיות, לפי מחדד ואשכול חברתי-כלכלי, 2015

יישובים בתוך מועצות אזוריות

תרשימיים

4. התפלגות אוכלוסיית היישובים בתוך מועצות האזוריות, לפי אשכול חברתי-כלכלי, 2015

5. התפלגות מספר היישובים בתוך מועצות האזוריות, לפי אשכול חברתי-כלכלי, 2015

6. התפלגות המועצות האזוריות, לפי סטטיסטית תקן ותחום ביברבעוני משוקלים

של ערכי המזד החברתי-כלכלי של היישובים בתוך מועצות האזוריות, 2015

7. תחום ביכון ו委宣传 ומציאן משוקלים של ערכי המדד החברתי-כלכלי
של היישובים בתחום המועצות האזוריות, 2015

לחותות

7. יישובים (עיריות, מועצות מקומיות ויישובים בתחום מועצות אזוריות), לפי סדר עולה של המדד החברתי-כלכלי 2015: ערך מדד, דירוג אשכול, ושינויים לעומת 2013
8. יישובים (עיריות, מועצות מקומיות ויישובים בתחום מועצות אזוריות), לפי סדר אלף-בית: ערך מדד חברתי-כלכלי 2015, דירוג אשכול, ושינויים לעומת 2013
9. יישובים בתחום מועצות אזוריות, לפי סדר אלף-בית: של שמות המועצות האזוריות, ובתוך כל מועצה אזורית – לפי סדר עולה של המדד החברתי-כלכלי 2015
10. יישובים שעבורם מדד חברתי-כלכלי 2015 לא חושב, לפי סדר אלף-בית: של שמות המועצות האזוריות והיישובים
11. פיזור ערכי המדד החברתי-כלכלי של היישובים בתחום המועצות האזוריות, 2015

הקדמה

פרסום זה מציג תוצאות מחקר על אפיון ודרוג של ייחidot גאוגרפיות שונות בישראל, לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בשנת 2015. הייחdot הגאוגרפיות המוצגות בפרסום הן הרשות המקומיות והיישובים בתוך המועצות האזוריות.

בניתוח רב-משתני עבור הרשותות המקומיות נכללו 201 ערים ומועצות מקומיות ו-54 מועצות אזוריות. מקורות הנתונים עבור שנת 2015 הם ריבים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המשרד לביטחון לאומי, משרד האוצר, משרד התעשייה והבטיחות בדרכים, ורשות האוכלוסין וההגירה. הניתוח מבוסס על משתנים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים של אוכלוסייה שחושב מקורות מנהליים אלה. באמצעות ניתוח הגורמים התקבל מודד, המשקף את הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה המתגוררת ברשותות המקומיות. לאחר מכן, באמצעות ניתוח אשכולות, סוגו הרשותות המקומיות לקבוצות הומוגניות בהתאם לרמתן החברתית-כלכלית.

המדד החברתי-כלכלי של 982 יישובים בתוך המועצות האזוריות מבוסס על אותם נתונים מקומיות מנהליים ששימשו לחישוב הממדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיית הרשותות המקומיות. לכל יישוב חשוב ערך מודד ושירות לאשכול בר השוואה לאלה שהושבו עבור הרשותות המקומיות. כמו כן, בפרסום זה, נכללים אומדן פיזור בתוך המועצות האזוריות.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מנסה שaffen היחdot הגאוגרפיות, המבאה בפרסום זה, יהיה לעזר למשתמשים רבים למטרות תכנון, ניהול, מחקר ועוד. הממדד החברתי-כלכלי הוא כל להשוואת הרמה של אוכלוסיית הייחdot הגאוגרפית, והוא עשוי לסייע בזיהוי אזור רוחה ואזור מצוקה. כמו כן, הממדד עשוי לסייע בשיפור המדיניות של השלטון המרכזי כלפי הרשותות המקומיות.

תודה לכל חברי ועדת ההיגיון ברטשו של פרופ' מומי דהן, על שיתוף הפעולה ועל ליווי וסיוע לארך המחקר כולו.

לאיזה בורק
מנהל אגף בכיר מתודולוגית סטטיסטית

ירושלים, תשע"ט - 2019

ה. ממצאים עבור יישובים בתוך מועצות אזוריות

1. שיטת חישוב המدد עבור היישובים

המדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיית היישובים בתוך המועצות האזוריות מבוסס על אותם נתונים ממוקורות מינהליים ששימשו לחישוב הממדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיות הרשויות המקומיות. הניתוח נערך ערך 982 (מ��ן 1,007) יישובים בתוך 54 מועצות אזוריות, לא כוללם בעיבודים יישובים מסוימים מסויימים, יישובים המונים פחות מ-120 תושבים ו/או יישובים שעבורם חסרים חלק מהמשתכנים.

לכל יישוב חושב ערך ממד רציף ושינק לאשכול בר-השואאה לאלה שחוسبו עבור הרשויות המקומיות. ערכיו הממד לשינויים חושבו על פי המשקלות שהתקבלו במודל עבור הרשויות המקומיות, ראו לוח ד. משקלות אלה הוכפלו בערכי המשתנים של היישובים המתווגנים לפי הממווצע וسطית התקן של משתני הרשויות המקומיות. כתוצאה לכך, התקבלו עבור היישובים במועצות האזוריות ערכיו הממד שהם בני השואאה עם ערכיו הממד של הרשויות המקומיות. נציג כי ערך הממד שהתקבל עבור יישוב במועצה אזורית אותו תלוי ביתר היישובים במועצות האזוריות שנכללו בעיבוד זה.

שיעור היישובים ל-10 אשכולות של הרשויות המקומיות בוצע לפי ערך הממד של כל יישוב בנפרד ולפי טווח ערכיו הממד של הרשויות המקומיות בכל אשכול.

2. תיאור לוחות ותרשיים

בלוח 7 מוצגים 1,183 יישובים, מתוכם 201 הערים והמועצות המקומיות ו-982 היישובים בתוך המועצות האזוריות, לפי סדר עולה של ערכיו הממד החברתי-כלכלי, 2015, עם דירוגים (מ-1 עד 1183) ואשכולות (מ-1 עד 10). כמו כן, מוצגים שניים בחלוקת לאשכולות לעומת הממד הקודם. בלוח 8 מוצגים 1,183 היישובים, עם ערכיו הממד, דירוגים ואשכולות, לפי סדר אלף-ביתי של שמות היישובים. כמו כן, מוצגים שניים בחלוקת לאשכולות לעומת הממד הקודם.

בלוח 9 מוצגים 1,007 היישובים בתוך המועצות האזוריות, מתוכם 292 היישובים שעבורם חושב הממד, עם ערכיו הממד, דירוגים ואשכולות, לפי סדר אלף-ביתי של שמות המועצות האזוריות, ובתוך כל מועצה אזורית – לפי סדר עולה של ערכיו הממד.

בלוח 10 מוצגת רשימה של 25 היישובים בתוך המועצות האזוריות שעבורם לא חושב הממד. יישובים אלה מונים פחות מ-120 תושבים לאחר הורדת האוכלוסייה שלא כללת בחישוב הממד (ד"ר מוסדות סיעודיים, בתiya סוהר וכדומה). רשימה זאת לא כוללת מקומות או סמלים קיבוציים.

בתרשימים 4 ו-5 מובאות התפלגותם של האוכלוסייה ושל מספר היישובים בתוך המועצות האזוריות, לפי אשכול, בהתאם. אשכולות 7 ו-8 הם הגולים ביותר מבחינות מספר היישובים (243 ו-241, בהתאם), וכוללים 222,789 ו-165,038 תושבים, בהתאם (ביחד יותר מ-46% מסך אוכלוסיות היישובים בתוך המועצות האזוריות).

בלוח 11 מובאים שני אומדי פיזור לכל מועצה אזורית: א) סטיית התקן של ערכיו ממד היישובים המשווקלת על פי גודל אוכלוסייה, ב) התוחום הבין-רבוני של ערכיו ממד היישובים המשווקל על פי גודל אוכלוסייה. האומדן הראשון אינו אומד עמיד (robust) לפיזור כיוון שהוא עלול להיות מושפע מתחזיות חריגות. האומדן השני מודד את המרחק שבין הרבעון הראשון לבין הרבעון השלישי של ההתפלגות ואתו מושפע מערכיהם קיצוניים. לכן הוא אומד עמיד יותר. כדי לאפשר השוואת בין שני האומדנים, חושב תחום בין-רבוני מותאם. התוחום הבין-רבוני המותאם הוא התוחום הבין-רבוני שהוא מתקובל אליו ההתפלגות הייתה נורמלית עם השונות הנתונה. נשים לב כי בהתפלגות נורמלית

סטנדרטית התוחם הבין-רביעוני הוא בין 0.674-0.670 קלומר שווה ל-1.35, ואילו סטיית התקן שווה ל-1. דהיינו, כדי לחשב את התוחם הבין-רביעוני המותאם להתפלגות גורמלית, יש להכפיל את סטיית התקן ב-1.35.

בתרשים 6 נועתה השוואה בין הדירוגים של המועצות האזרחיות לפי שני אומדי הפייזר, דהיינו דירוג לפי סטיית התקן המשוקלת מול דירוג לפי התוחם הבין-רביעוני המשוקל. נצין כי התוחם הבין-רביעוני המותאם שומר על הסדר (הדירוג) של סטיית התקן המשוקלת. יש מועצות אזרחיות כגן גן רוזה, שזרוג גבוה לפי סטיית התקן המשוקלת אך דירוג נמוך לפי התוחם הבין-רביעוני המשוקל. לעומת זאת יש מועצות אזרחיות, כגון רמת גן, שהובילו דירוג נמוך יחסית לפלי סטיית התקן המשוקלת. אך דירוג גבוה לפי התוחם הבין-רביעוני המשוקל. המועצות האזרחיות עם פיזור ערכי המדד החברתי-כלכלי הגדבה ביותר לפי שני האומדןים הן צבולון ומשגב.

בתרשים 7 מובאים התוחום הבין-רביעוני המשוקל, החיצון המשוקל ומספר היישובים בכל מועצה אזרחית שעבורם חושב המדד, לפי סדר עולה של החיצון המשוקל.

II. הרכבת המדד החברתי-כלכלי

נשאלת השאלה החשובה האם המדד החברתי-כלכלי שפותח במחקר זה משקף את המצב החברתי-כלכלי האמיתי והמדודקן של אוכלוסיית הייחידה הגאוגרפית בשנת 2015. ראשית, יש להזכיר את מגבלות המחקר:

א. מקורות הנתונים הם רבים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד החינוך, משרד התעסוקה והבטיחות בדרכיהם, ורשות האוכלוסין וההגירה. נתונים מינהליים אלה משמשים לצרכים של האגף המתחזק את הנתונים ולאו דווקא לצורכי סטטיסטיקה. כתוצאה לכך, איקות הנתונים דיווקם, וכमבול הנитוח שmobא כאן, כפויים למוגבלות מסוימת. חיסרונו זה אינו קיים כאשר מקור הנתונים הוא יחיד, מהימן ומקיף כמו מפקד האוכלוסין.

ב. לא נמצאו נתונים זמינים, מהימנים וمعدכנים במספר תוחומים, כגון "ערך הנדל'", תנאי דיר או שירות השכלה ובעודה (לדוגמא, אחוז הוגדים במשלח י"ד אקדמי או כמיניהלים). בזוטף לכך, חסרים נתונים ברמה של משק בית. זאת בהשוואה למוגון רחוב של משתנים דמוגרפיים, חברתיים וכלליים מעודכנים לנקודות זמן מסוימת ברמה של נפשות ומשקי בית שניתן לקבל ממפקד האוכלוסין.

בנוסף לכך, הניתוח המובא כאן, בוצע מהאלצים הבסיסיים הגלויים במצטומם לדירוג חד-ממד, ממערכות רחבה ורב-ממדית של נתונים על תופעות חברתיות-כלכליות, המתיחסות לאוכלוסייה הטרוגנית של הייחידה הגאוגרפית.

למרות המוגבלות שמצוו לайл, כדי להציג את יתרונות הניתוח שלפנינו ואת השיפורים שנעשו לעומת החוקרים הקודמים:

1. מחקר זה מבוסס על אותן תחומי התקן של המשתנים ואוthon השיטות הסטטיסטיות ששימשו לבניית המדדים החברתיים-כלכליים הקודמים הקודמים לשיקפו את נתוני 1995, 1999, 2001, 2003, 2006, 2008 ו-2013. שמירה על תוכן המשתנים וסוגי העיבודים על הנתונים מאפשרת השוואת בנייה מסויימת, למחקרים הקודמים. لكن ניתן לראות בכך ביציר הזמן: א) שינוי בערכי המשתנים לגבי היחסות האגגורפיות, ב) שינויים במקדמי המתאמים בין המשתנים והגורמים, ג) שינויים בדירוג ובאשכול של היחסות האגגורפיות. חשוב להציג כי שינוי בדירוג ו/או באשכול משקל את השינוי היחסי של הייחידה הגאוגרפית הדוגנה בהשוואה לכל היחסות הגאוגרפיות בארץ, ולא בהכרח את השינוי של הנתונים החברתיים-כלכליים בייחידה הגאוגרפית עצמה.

נספח מס' 2

**פרסום הלמ"ס לגביו אופן
חישוב המدى החברתי-כלכלי**

החל מעמ' 9

נספח 2

מבוא

תוקן עניינים

א. כל'	10
1. תפיסה מושגית.....	10
2. מחקרים קודמים בנושא.....	11
3. מטרות ו שימושים של המדד החברתי-כלכלי	12
ב. הבסיס הגאוגרפי והמשתנים.....	13
1. הגדרות כלליות והסבירים.....	13
2. הבסיס הגאוגרפי של העבודה.....	15
2.1. רשות מקומיות.....	15
2.2. יישובים בתוך מועצות אזוריות	15
3. המשתנים הכלולים בחישוב המדד	16
3.1. בחירת משתנים	16
3.2. רישימת המשתנים	17
ג. שיטות סטטיסטיות	19
1. ניתוח גורמיים.....	19
2. ניתוח אשכולות.....	20
ד. ממצאים עבור רשות מקומיות:.....	20
עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות.....	20
1. תוצאות ניתוח גורמיים	20
2. תיאור לוחות, תרשימים ומפות	23
ה. ממצאים עבור יישובים בתוך מועצות אזוריות	25
1. שיטת חישוב המדד עבור היישובים.....	25
2. תיאור לוחות ותרשימים	25
ו. הערכת המדד החברתי-כלכלי	26
ז. ביבליוגרפיה	30

1. תפיסה מושגית

המושג רמה חברתית-כלכלית (או רמה סוציאו-אקונומית) של האוכלוסייה ביחידה גאוגרפית מסוימת (לדוגמה אוכלוסיית רשות מקומית) מבטא שילוב תכונות בסיסיות של האוכלוסייה באותה יחידה. מושג זה נaptops אינטואיטיבית במשמעות הקיוניות: עבי בקצת האחד ועשיר בקצת השני. האמצעים הכספיים מהווים היבט מרכזי אך לא יחיד של הרמה החברתית-כלכלית. קיימים היבטים נוספיםifs המרכיבים רמה זו, אשר מתואימים חלקית עם המצב הכספי (לעתים הם מבטאים פוטנציאלי כספי לעתיד) אך אינם זהים לו.

היבטים המרכזיים המרכיבים את הרמה החברתית-כלכלית של תושבי יחידה גאוגרפית הם:

- המקורות הכספיים (מעבודה, מקצועות ומ מקורות אחרים) של התושבים.
- תחום הדיור - צפיפות, איכות וואר מרכיבים בתחום זה.
- ציוד הדירה - כגן מגן, מדיח כלים, מחשב אישי וכדומה.
- רמת מינוע - הן כמותית והן איכותית.
- חינוך והשכלה.
- מאפייני תעסוקה וابتלה.
- מצוקות חברתיות-כלכליות מסווגים שונים.
- מאפיינים דמוגרפיים.

יתכנו היבטים נוספיםifs, מעולם התוכן החברתי-כלכלי, ואין רשיימה יחידה ופורמלית שלהם. חישוב מדדים דומים נערכ על ידי גופים שונים בעולם ובאיוCAN מספר דוגמאות. הלשכה לסטטיסטיקה **באנגליה** מחשבת, על סמך מפקדים ובשימוש ניתוח מרכיבים ראשיים, מדד חברתי-כלכלי לאזרחים בתקן רשוויות מקומיות. הלשכה לסטטיסטיקה של אוסטרליה מפיקה, על בסיס המפקד, חמשה מדדים חברתיים-כלכליים המתיחסים להיבטים חברתיים וככליים שונים באזרחים אוגראפים. סקרים שוטפים משמשים לעדכן המדדים בתקופות שבין המפקדים. **בניין זילנד** מחשבים מדדים דומים לממדים האוסטרליים, כמו כן מחושב מדד חברתי-כלכלי על בסיס תעסוקות. **בנק הנזטים העולמי** מרכיב שלושה סוגים מדדים לפיתוח, לצורך השוואת בין מדינות שונות.

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מפיקה מדדים חברתיים-כלכליים עבור יחידות גאוגרפית מסווגים שונים, ומטרתו של כל מדד היא לאפיין ולדרג את היחידות הללו ביחס ליחידות גאוגרפית אחרת של אותו סוג בנקודות זמן מסוימת. לדוגמה, מדד חברתי-כלכלי של רשוויות מקומיות המוצג בפרסום זה, מאפיין אותן לפי הרמה החברתית-כלכלית של אוכלוסיות תושביהן ביחס לרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה בכל הרשוויות המקומיות האחרות בשנת 2015.

היחידות הנחקרות במחקר זה הן **משני סוגים**: א) **רשויות מקומיות**: עיריות, מועצות מקומיות ומוסדות אזרחיות, ב) **ישובים** בתוך רשויות אזוריות. רוב היישובים במועצות האזרחיות קטנים מכדי לאפשר אומדןיהם מהימנים של מאפיינים חברתיים-כלכליים לכל יישוב בנפרד. לכן, בפרסומים שקדמו למדד חברתי-כלכלי 2013 הובאו רק אומדן פיזור המתארים את השוני בין היישובים בתחום המועצות האזרחיות, ולא ערך הממד לכל יישוב. עקב ביקוש רב של משתמשים ודרישות הממשלה, החל ממדד 2013 בוצעו שיטות מתודולוגיים קלים שאפשרו פרסום של ערך הממד גם ליישובים בתחום מועצות אזוריות. מדד זה נבנה על בסיס המדד החברתי-כלכלי של הרשוויות המקומיות, דבר שמצמצם את השפעת אי-הדיוק של הנזטים על ערך המדד של יישוב בודד (ראו להלן בפרק ה).

המחקר המובא כאן כולל שלושה שלבים עיקריים:

- 1) **איסוף** קובצי נתונים מהיחידות הנושאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וממקורות מינהליים קיוניים: המוסד לביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד התמחבותה והבטיחות בדרכיהם, ושות האוכלוסין וההגירה. חישוב המדד מבוסס על אותן המשتنאים ששימושו לחישוב מדד 2013. המשتنאים נבחרו במטרה לשקף במידד את מרבית ההיבטים החברתיים-כלכליים עבור כל היחידות הנחקרות, תוך בחינת מהימנותם גם ברמה של הרשוויות המקומיות וגם ברמה של היישובים בתחום המועצות האזרחיות. זאת על מנת לאפשר ביסוס של כל

הדרוגים, הן בין הרשותות המקומיות והן בתוך הרשותות המקומיות על אותן המשתנים. משתנים מתיחסים לשנת 2015 ומפורטים בפרק ב סעיף 3.

2) **בנייה קובץ נתונים עבור המשתנים השוגנים לכל אחת מהידיות הגאוגרפיות.**

3) **שימוש סטטיסטי של הנתונים.** השימוש מבוסס על שיטת "ניתוח גורמים", שהיא שיטה בדוקה ומקובלת לאיחוד ערכיהם של מספר משתנים לсловם כמותי אחד – המדד. השימוש הסטטיסטי בוצע על כל הידיות הגאוגרפיות מהמגזרים השונים (יהודי, ערבי ודרוזי), ולפיכך המדד שהתקבל משותף לכלם. סיוג הידיות הגאוגרפיות לאשכולות הומוגניות ככל האפשר בעברית המדד, נעשה על פי שיטת "ניתוח אשכולות". השיטות הסטטיסטיות מתוארות בפרק ג.

2. מחקרים קודמים בנושא

מציר בקצרה מחקרים קודמים בנושא אפיון חברתי-כלכלי של הרשותות המקומיות בנקודות זמן שונות:¹

1. **אפיון יידיות גאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה,** נערך על ידי 'בן-טובה, 1987 - המחקר מסתמך על נתונים מפקד האוכלוסין והדיוור 1983. למחקר תרומה מיוחדת בכך, שהוא מתיחס לאזוריים סטטיסטיים בתוך היישוב, בנוסף להתייחסות ליישוב יחידה אחת.
2. **אפיון הרשותות המקומיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה,** נערך על ידי 'שי-בן-טובה, 'ד'יזב, 'דור, 1988, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. המחקר מבוסס במידה רבה על נתונים מפקד האוכלוסין והדיוור 1983 ועל נתונים המוסוד לביטוח לאומי ומשרד הבריאות. במחקר נכללו כל המועצות המקומיות והעיריות, למעט מועצות מקומיות שאוכלוסייתן הייתה קטנה מ-1,000 תושבים ב-1983. ממציאותו של המחקר הופקו מדדים חברתיים-כלכליים נפרדים למגזר היהודי ולמגזר הערבי-דרוזי.
3. **אפיון ודירוג הרשותות המקומיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1992,** נערך על ידי 'י' דור, ס' היימברג (שטרית), 1993, כעודה משותפת של משרד הפנים ומשרד הבינוי והשיכון. ממחקר זה הוא עדכון לשני המחקרים הקודמים, המבוססים על מפקד 1983. הנתונים על האוכלוסייה ברשותות המקומיות, לשנים 1991–1992, התקבלו ממשרדיהם וממוסדות רבים. גם במחקר זה התקבלו מדדים נפרדים לכל אחד משני המגזרים - היהודי והערבי-דרוזי.
4. **אפיון ודירוג של המועצות האזוריות בישראל לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה,** נערך על ידי 'אפלבום, 'דור, ס' היימברג, 1996. ממחקר זה מציג לראשונה דירוג של המועצות האזוריות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה. המחקר מבוסס על נתונים לשנים 1992–1994 שהתקבלו ממשרדיהם וממוסדות רבים. ממחקר זה משותף לsocnettes היהודית לארץ ישראל ולמרכז ללימוד הפטוח, רחובות.
5. **אפיון הרשותות המקומיות ודירוגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1995,** נערך על ידי 'בורק, 'ביבה, 1996, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. הנתונים על האוכלוסייה ברשותות המקומיות, לשנים 1993–1994, התקבלו ממשרדיהם וממוסדות רבים. לראשונה הופק ממציאותו של מחקר מדד חברתי-כלכלי אחד לכל המועצות המקומיות והעיריות, שני המגזרים (היהודי והערבי-דרוזי).
6. **אפיון הרשותות המקומיות ודירוגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1999,** על סמך מפקד האוכלוסין והדיוור 1995, נערך על ידי 'בורק, 'ביבה, 1999, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. ממחקר זה מתיחס רק למועצות המקומיות והעיריות ומהווה את החלק הראשון של המחקר הבא.
7. **אפיון יידיות גאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה,** על סמך מפקד האוכלוסין והדיוור 1995, נערך על ידי 'בורק, 'ביבה, 2000, בהזמנת משרד הפנים וביצוע

¹ ראו גם בביבליוגרפיה (פרק ז).

הلم"ס. המחבר מזכיר את המחבר הקודם יחד עם מרכיבים חדשים, כלהלן: א) מدد לעיריות ולמוסדות מקומיות (ב) מدد למוסדות אזריות ג) תרומה יהודית של ממד לאזרחים סטטיסטיים, המבטאת את המצב החברתי-כלכלי בrama גאוגרפית תור-עירונית, ביחסות הדומות בגודלן לשכנות).

8. אפיון רשותות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה 1999, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2003, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לעיריות ולמוסדות מקומיות, ב) ממד חברתי-כלכלי למוסדות אזריות, ג) מפתח מעבר משכנאות של מוסדות אזריות לאשכבות של עיריות ומוסדות מקומיות, ד) אומדני פיזור למוסדות אזריות.
9. אפיון רשותות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה 2001, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2004, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לעיריות ולמוסדות מקומיות, ב) ממד חברתי-כלכלי למוסדות אזריות, ג) מפתח מעבר משכנאות של מוסדות אזריות לאשכבות של עיריות ומוסדות מקומיות, ד) אומדני פיזור למוסדות אזריות, ה) בדיקת השפעה של איחוד רשותות מקומיות אשר נכנס לתוקף במהלך שנת 2003.
10. אפיון רשותות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה 2003, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2006, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לעיריות ולמוסדות מקומיות, ב) ממד חברתי-כלכלי למוסדות אזריות, ג) מפתח מעבר משכנאות של מוסדות אזריות לאשכבות של עיריות ומוסדות מקומיות, ד) אומדני פיזור למוסדות אזריות.
11. אפיון רשותות מקומיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה 2006, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2009, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לעיריות ולמוסדות מקומיות, ב) ממד חברתי-כלכלי למוסדות אזריות, ג) מפתח מעבר משכנאות של מוסדות אזריות לאשכבות של עיריות ומוסדות מקומיות, ד) אומדני פיזור למוסדות אזריות.
12. אפיון ייחידות גאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה בשנת 2008, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2013, בהזמנת משרד הפנים וביצוע הלמ"ס. המחקר מבוסס על נתוני מפקד האוכלוסין 2008. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לרשותות מקומיות: עיריות, מוסדות מקומיות, מוסדות אזריות, ב) ממד חברתי-כלכלי לאזרחים סטטיסטיים בתוך עיריות ומוסדות מקומיות, ג) אומדני פיזור למוסדות אזריות.
13. אפיון ייחידות גאוגרפיות וסיווגן לפי הרמה החברתי-כלכלי של האוכלוסייה 2013, נערך ע"י ל' ברוק, נ' ציבל, 2017. מחקר זה כולל: א) ממד חברתי-כלכלי לרשותות מקומיות: עיריות, מוסדות מקומיות, מוסדות אזריות, ב) ממד חברתי-כלכלי ליישובים בתוך מוסדות אזריות.

3. מטרות ושימושים של הממד החברתי-כלכלי

במשך שנים תרמו ממדים חברתיים-כלכליים לשום מדיניות דיפרנציאלית של השלטון המרכזי כלפי הרשותות המקומיות. בעשור האחרון החלו במדינתה תהליכי שינוי, שהיבנוجيبש ממד חברתי-כלכלי מעודכן, שיוכל לסייע המדיניות הנוכחית של משרד הממשלה השונות ושל גופים מרכזיים נוספים, כולל תהליכי שונים של הקצאת משאבים לרשותות המקומיות. בפרסום הנוכחי כוללים שני ממדים: ממד אחד לרשותות מקומיות (עיריות, מוסדות מקומיות ומוסדות אזריות) וממד שני ליישובים בתוך המועצה האזורית. לכל ממד תרומות ממשמעות מיוחדתו בהקשר.

השימושים העיקריים בתוצרי המחבר הנוכחי הם:

• שימושים בממשרד הפנים

בין משרד הממשלה, משרד הפנים הוא כתובות מרכזית עבור הרשותות המקומיות, לאחר שהוא מתפל בשורה ארוכה של גושאים, כגון תקציבים רגילים, תקציבי פיתוח, כוח אדם ברשותות, תחומי

שיופט, חברות עירוניות, פיתוח ארגוני ותכנון פיזי. בכל נושא זה מוקם להתחשבות באפקין החברתי-כלכלי של אוכלוסיות הרשות המקומית, וכן בשנותה המדד החברתי-כלכלי בטור הרשות, ומובן שאופן ומידת ההתחשבות מותאמים עניינית לנושא הספציפי העומד על הפרק.

בנושא התקציבים הרגילים ככליה מתכונת הקצתה מענק האיזון לרשות מקומיות, שנידונה במהלך שנות ה-90 בשתי עדות שמנעו על ידי שר הפנים באותה הזمان - ועדה בראשות פרופ' יצחק סוארי² ועודעה מאוחר יותר בראשות מר יעקב גדייש.² בדוחות שהן פרסמו, המליצו שתי הוועדות להשתמש במידה לחברתי-כלכלי אחד המרכיבים במוסחת הקצתה המענק האיזון של הרשות המקומית. החל משנת התקציב 2004, מתקבע משרד הפנים את מענק האיזון עפ"י עקרונות דוח ועדת גדייש, ומשתמש במידדים חברתיים-כלכליים מעודכנים המוגשים כאן.

• שימושים אחרים

- (1) מגדלים נוספים העוסקים בתחוםים חברתיים-כלכליים, כמו משרד החינוך, משרד הבינוי והשיכון, משרד הרווחה והשירותים החברתיים מתקנים למדד חן ברמת רשות מקומית והן ברמות מפורטות יותר לצרכים שונים של הקצתה מشاءבים (לדוגמה: פרויקט שיקום ותחדשות השכונות).
- (2) הרשותות המקומיות עצמן יכולות להסתיעו במידד החברתי-כלכלי במסגרת פעילותן השוטפת.
- (3) המגדלים חברתיים-כלכליים משתמשים את המערכת האקדמית-מחקרית (כגון אוניברסיטאות, מכללות, מכון מחקר) ומהווים בסיס למחקרים נוספים בנושאים מוניציפליים שונים.
- (4) אנשים פרטיים וגופים פרטיים מתעניינים בתוכנות האוכלוסייה ביישובים ובשכונות מגוריים שונות, על מנת להעיר את האטרקטיביות של המקום מבחינה סביבת המגורים ופוטנציאל ההשקעות.

ב. הבסיס הגאוגרפי והמשתנים

1. הגדרות כליליות וסבירים

•

- ישוב – מקום המאכלס בקביעות, והמקיים את התנאים הבאים:
- א. יש בו בדרך כלל 40 תושבים בוגרים או יותר.
 - ב. יש לו מנהל עצמאי.
 - ג. הוא אינו נמצא בתחום המוניציפלי של יישוב אחר.
 - ד. הקמתו או שרה על ידי מוסדות הتكنון.

סמל יישוב – מערכת סמלי היישובים (4 ספירות הניתנות לכל יישוב בארץ) נבנתה בשנות החמשים בידי משרד הפנים והיום מנוהלת על ידי רשות האוכלוסין וההגירה, בעיקר כדי לעזור בפעולות ממוחשבת של מערכת מרשם האוכלוסין ורישומי המ unin של תושבי המדינה. המערכת היא דינמית ומתעדכנת בתיאום עם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

שינויים ביישובים – מדי שנה חלים בראשימת היישובים של הלשכה שינויים המבעים מכמה גורמים (נוסף על הקמת יישובים חדשים):

- א. איחוד כמה יישובים קטנים ליישוב אחד. לדוגמה: בועינה ונוג'ידאת אוחדו ליישוב אחד: בועינה-נג'ידאת.
- ב. צירוף של יישוב אחד או של כמה יישובים קטנים ליישוב גדול. לדוגמה: נחלת יהודה צורפה לראשונה לירושלים; מזא תחתית צורפה לירושלים; צור יגאל צורפה לכוכב יאיר.
- ג. פיצול יישובים. לדוגמה: עילוט הופרדה מנצרת; עספיא הופרדה מדאלית אל-כרמל; מג' אל-כרום, דיר אל-אסד ובעינה הופרדו משלgas.
- ד. ביטול יישובים. יישובים שאינם עומדים בתנאי הגדרת יישוב או שבהתאם להחלטות הממשלה

² ראו פריטים 13 ו-14 בביבליוגרפיה (פרק ז).

בוטלו. לדוגמה: מנתת 2005 היישובים הישראלים בעזה ו-4 היישובים בצפון השומרון אינם נכללים במצבה היישובים עקב פניו היישובים במסגרת חוק "שם התנטקות התשס"ה-2005.

מקור השינויים הוא בחוללות שאוთן אישר שר הפנים.

אזורת יישוב – סיווג של היישובים לעירוניים וכפריים בהתאם למספר התושבים ביישוב. צורת היישוב גקבעה, ככל האפשר, לפי המצב בפועל ולפי ההגדרות שלhallן. היישובים מחולקים לשתי קבוצות עיקריות: **יישובים עירוניים** ו**יישובים כפריים**. הבחנה ביניהם מבוססת על גודל היישוב. א. **יישובים עירוניים** – מונחים 2,000 תושבים או יותר. **יישובים עירוניים** מסווגים לפי קבוצות גודל.

ב. **יישובים כפריים** – מונחים פחות מ-2,000 תושבים, ומוסוגים לפי אמות היישוב הבאות:

מושב – יישוב כפרי, המאורגן כאגודה שיתופית, ויש לו זכות לנחלות חקלאיות (כמשמעותו מונח זה במינימל מקרקעי ישראל). זהו יישוב של יחידות משפחתיות, אשר כל אחת מהן היא ישות כלכלית עצמאית. חלק מהיצור ומהניהול הכלכלי הוא בידי האגודה השיתופית, ורמת השיתוף נקבעת על ידי התושבים.

מושב שיתופי – יישוב כפרי שיתופי, שבו הייצור והשיווק משותפים, ואילו הצריכה מתנהלת באופן פרטני.

קיבוץ – יישוב כפרי שיתופי, שבו הייצור, השיווק והארכה מאורגנים על בסיס שיתופי.

יישוב מוסדי – מוסד בעל תוכנות של יישוב, שאינו כולל בתחום המוניציפלי של יישוב אחר.

יישוב קהילתי – יישוב כפרי המאורגן כאגודה שיתופית, שאינו בעל זכות לנחלות חקלאיות ושבו תחומי הפעולה של האגודה השיתופית (היצרני, הצרכני, המוניציפלי והחברתי) והיקפה נקבעים בידי התושבים.

יישוב כפרי אחר – יישוב המונה פחות מ-2,000 תושבים ולא כלל בסוגי היישובים הכספיים שפורטו לעיל.

గרים מחוץ ליישובים – קבוצות של אוכלוסייה המתגוררות מחוץ לתחומי שטח השיפוט של יישובים מוכרים. המקומות שבהם אוכלוסייה זו מתגוררת אינם בעלי כל המאפיינים של יישוב (כפי שהוגדר לעיל), באוכלוסיית הגרים מחוץ ליישובים נכללות גם האוכלוסיות של המקומות (ראו הגדרה להלן), שבטי הבדואים ואוכלוסיות בתיה הכלא אשר נמצאים מחוץ לשטח המוניציפלי של היישוב.

מকום – נקודת חדשה שהחלה להתאכלה, אך עדין אינה עומדת בתנאי ההגדרה של יישוב או נקודת שהיה פעם יישוב והזאה מרשות היישובים.

שבטי בדואים – השבטים הבדואים אינם נכללים במניין היישובים, אף שהם נמצאים בקבוץ היישובים שמהרסת הלשכה מדי שנה. אוכלוסיות שבטי הבדואים נכללת בלוחות הסיכום באוכלוסייה הגדולה מחוץ ליישובים.

• **מעמד מוניציפלי של יישובים** – סיווג של יישובים בהתאם להסדרים חוקיים ומינהליים. מבחינים בין שלושה סוגים של רשותות מקומיות:

א. **עירייה** – רשות מקומית של יישוב אחד בלבד, שקיבל מעמד של עירייה.

ב. **מועצה מקומית** – רשות מקומית של יישוב אחד בלבד, שאין לו מעמד של עירייה.

ג. **מועצה אזורית** – כוללת יישובים כפריים אחדים. לעיתים נכללים בתחום מועצה אזורית גם יישובים עירוניים, לדוגמה: קיסריה (נכלה במועצה אזורית חוף הכרמל), כפר חב"ד (נכלה במועצה אזורית עמק לוד). חלק מהיישובים הערוניים האליה מקבלים במועד מאוחר יותר מעמד של מועצה מקומית. במועצה אזורית נכללים יישובים שיש להם נציגות במועצה, יישובים הנמצאים בתחום המוניציפלי של המועצה אך אין להם נציגות בה.

נוספַּ על אלה, יש יישובים שהם **חסרי מעמד מוניציפלי**, כלומר נמצאים בשטח שאינו שייך לרשויות מוניציפלית.

המעמד המוניציפלי של היישוב עשוי להשנות במהלך השנים. מועצות מקומיות מקבלות מעמד של עירייה, יישובים ב_moועצה אזורית מקבלים מעמד של מועצה מקומית, ויתכן גם מעבר של יישובים ממועצה אזורית אחת למועצה אזורית אחרת.

שינויים בראשימת המועצות האזוריות במהלך השנים יכולים לנבוע מנסיבות אלה:
א. איחוד מועצות אזוריות – לדוגמה, המועצה האזורית לב השרון היא איחוד של שתי מועצות אזוריות – הדר השרון והשרון הצפוני.

ב. ביטול מועצות אזוריות – לדוגמה, המועצה האזורית מרכזagal בוטלה ב-1990, וכל היישובים שהיו בתחוםה קיבלו מעמד של מועצות מקומיות. בשנת 2008 בוטלה המועצה האזורית אפעול והיישובים שהיו בתחוםה צורפו ליישובים סמוכים.

ג. פיצול מועצות אזוריות – לדוגמה, המועצה האזורית נוף gal פוצלה בשנת 2000 לשתי מועצות אזוריות – בסותן אל-מרג' ואל-בטוף.

ד. הקמת מועצות אזוריות חדשות – מתבצעת בדרך כלל בשטחים שהיו קודם לכן מוניציפלי. לעיתים תחילך כזה כולל העברת יישובים שהיו בתחום מועצות אזוריות אחרות אל המועצות האזוריות החדשות. לדוגמה: היישובים היהודיים בגולן והיישובים היהודיים באזורי יהודה והשומרון היו בעבר חסרי מעמד מוניציפלי עד ששוויכו למועצות אזוריות שהוקמו באזוריים אלו.

2. הבסיס הגאוגרפי של העבודה

המחקר כולל **2 ניתוחים נפרדים**: (א) עבור כל הרשות המקומיות: עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות, (ב) עבור יישובים בתחום מועצות אזוריות.
להלן תיאור הייחידות הגאוגרפיות (הבסיסים הגאוגרפיים) עבור כל שלבי המחקר.

2.1 רשותות מקומיות

היחידות הבסיסיות הן עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות.

המפה המוניציפלית מעודכנת לסוף שנת 2015, כך שנכללו בעיוב **255 רשויות מקומיות**, מתוך **201 עיריות ומועצות מקומיות**, ו-**54 מועצות אזוריות**.

בחישוב המדד נכללו רוב דיררי המוסדות, פרט למוסדות סיעודיים, בתים סוהרים וכדומה.()
נדגיש כי הנתונים הם מצורפים ומתייחסים לכל אוכלוסיית הרשות המקומית באמצעות שיעורים או ממוצעים. בהתאם לכך, גם המדד המחשב משקף את הרמה החברתית-כלכליות ברשות כולה, אך לא את השונות בתוכה.

2.2 יישובים בתחום מועצות אזוריות

רוב היישובים בתחום מועצות אזוריות קטנים מכדי לאפשר אומדןם מהימנים של מאפיינים חברתיים-כלכליים לכל יישוב בנפרד (35% מהיישובים מונים פחות מ-500 תושבים ו-76% מהיישובים מונים פחות מ-1,000 תושבים, ראו לוח א).

במחקר הנוכחי חושב מדד עבור **982 (מotto 1,007)** יישובים בתחום **54 מועצות אזוריות**. החישובizzato על בסיס המודל ששימש לחישוב המדד עבור הרשותות המקומיות (ראו הסבר מפורט בפרק ה),
בצורה זאת שערך המדד עבור יישוב בזדד אינו תלוי בסך היישובים הנכללים בעיבוד או בדיקת הנתונים ביישובים בודדים אחרים במועצות אזוריות. לא חושב המדד עבור יישובים מוסדיים מסוגי מוסדיים, יישובים המונים פחות מ-120 תושבים ו/או יישובים שעבורם חסרים חלק מהמשתנים.

לוח א. התפלגות יישובים בתוך מועצות אזוריות לפי גודל אוכלוסייה

מספר יישובים	מספר התושבים
144	פחות מ-300
210	מ-300 עד 499
408	מ-500 עד 999
245	או יותר 1,000
1,007	סך הכל

בzieין כי אוכלוסיית הערים מחוץ ליישובים (מקומות או סמלים קיבוציים) לא בכללה בעיבודים על היישובים בתוך המועצות האזוריות, וכן בכללה בעיבודים על הרשותות המקומיות.

3. המשתנים הכלולים בחישוב המدد

3.1. בחירת משתנים

מדד זה מבוסס על אותם המשתנים ששימשו לבניית המدد החברתי-כלכלי 2013. בחירת המשתנים עברו מדד 2013 ונשתנה בשני שלבים. בשלב ראשון בוצע מון מקדים של קבוצה גדולה של משתנים לרווחניים לנושא המחקר, מבוסס על מאגר הנתונים הנגשים מקורות מינהליים. בשלב שני בוצע ניפוי משתנים על פי קритריונים סטטיסטיים שונים.

• מון מקדים

מוני מקדים של המשתנים הרלוונטיים נעשה בהתאם לשיקולים הבאים:

- שיקות המשתנה לעולם התיכון החברתי-כלכלי של האוכלוסייה;
- קיים נתונים מהימנים לכל היחידות הגאוגרפיות המצוינות לעיל: קיומם נתונים לכל היחידות חשוב על מנת לשמר על עקבות בין היחידות הגאוגרפיות השונות;
- עקבות עם מחקרים קודמים: חשוב לכלול את מרבית המשתנים שהשתתפו במחקרים קודמים על מנת לאפשר השוואה לאורך שנים.

בשלב זה נערכה התיאויצות עם גורמים שונים בתוך הלשכה ומחוצה לה, ובchner נתונים מגוון תחומיים, כגון דמוגרפיה, השכלה וחינוך, תעסוקה וಗמלאות, רמת חיים (הכנסה כספית, רמת מינוט, ועוד).

• ניתוח תיאורי (ניפוי משתנים)

הניתוח התיאורי, שבוצע על רשיימת המשתנים הראשונית (מספר גדול מאוד של משתנים), כלל מדדים סטטיסטיים לניתוח ההתפלגות של כל משתנה בנפרד מבחן: א) פרמטרים של מיקום, ב) פרמטרים של פיזור, ג) סימטריות ההתפלגות, ד) הערכיהם הקיצוניים. כמו כן, חושבו מתאימים בין כל שני משתנים. כל אלה נעשו על מנת לקטן את מספר המשתנים, ולמנוע הכללת משתנים עם השפעת יתר או מספר משתנים בעלי מתאם גובה. כאשר נמצא מתאם פירסון גובה מ-0.8 בין שני משתנים, נבדקה האפשרות שלא לכלול אחד מהם בחישוב הממד. משתנים המשקפים תופעות תברתיות-כלכליות שונות, נכללו בחישובים למטרות המתאים לגובה ביניהם. לגבי משתנים המצביעים על אותה תופעה חברתית, ניתן עדיפות למשתנים בעלי התפלגות סימטרית, שונות גובהה (הבדלים גדולים בין יחידות המחקר) ומתחם קcen יוצר עם משתנים הקשורים אותה תופעה. בנוסף, נפו

משתנים על פי מדד קיזר לתאיומות הדגימה (sampling adequacy) שחווש הן עבור אוסף כל המשתנים והן עבור כל משתנה בנפרד. השימוש במדד הוא כפוף – מדד אחד, ניתן לבחון באמצעות המדד האם המשתנים שייכים לאותו עולם תוקן. מצד שני, ניתן לבחון את תרומתו של משתנה במדד רק כבואה שהוא בכלל. לגבי כל קבוצה של משתנים ניסיוניים, מדד זה היה תמיד גדול מ-0.5. דבר שמאבחן על קר שכלל המשתנים שייכים לאותו עולם תוקן (ערך המדד נעים בין 0 לבין 1). לגבי כל

משתנה בנפרד, נעשה מאמץ לכלול משתנים שקיבלו ערך מדד גובהים מ-0.5. ההחלטה הסופית התקבלה בהתאם לתחום המשטנה להסביר השונות הכללית בניתו הגורמים, ועל פי ההשפעה של אי-הכללת המשטנה על הקשרים בין הגורמים למשתנים האחרים.

דוגמה לניטוח זה: מקדם המתאים בין "אחוז בני 0-17 מתוך אוכלוסיית הרשות המקומית" לבין "חציון גיל אוכלוסיית הרשות המקומית" (שני משתנים דמוגרפיים הקשורים לאותה תופעה) הוא 0.94. מן הניטוח התיאורי של שני המשתנים, המשטנה "חציון גיל של אוכלוסיית הרשות המקומית" נראה עדיף, בשל סימטריות התפלגות והיעדר ערכיהם קיומיים. המשטנה זהה נבחר על בסיס תרומתו הגדולה יחסית להסביר השונות הכללית בניתו הגורמים.

ה**שיעוריהם המוחלים בתהליכי השביעה לבחירה הסופית של קבוצות המשתנים** היא:

- א. **כיסוי מאוזן** של מאפייני ההיבטים שמרכיבים את הרמה החברתית-כלכליות של האוכלוסייה.
- ב. **מידת ההתאמאה של המשתנים לניטוח גורמיים**. הכללthem של משתנים עם מתאם גבוה ביניהם עשויה להגדיל מלואותית את השונות ולה解释 על המשקל היחסי של המשתנים השונים, מחד גיסא. מאידך גיסא, נדרש מתאים לאקטנים בין המשתנים, מבחינת שייכות המשתנים לעולם תוכן מסו��.
- ג. לצורך אבחנה גודלה יותר בין יחידות המחקר מוטל על מספר גורמים קטן **לסביר חלק ניכר מהשונות של המאפיינים החברתיים-כלכליים**. ככל שהשונות המושברת על ידי הגורמים גודלה יותר, כך גדלה האבחנה בין היחידות הגאוגרפיות.

לאחר כל שלבי הבחירה כמפורט לעיל, נקבעה רשימה של **14 משתנים שהשתתפו בחישוב של ערך מדד חברתי-כלכלי לכל יחידה גאוגרפית**. חלק מהמשתנים היו חלופה לשירה למשתני מפקד האוכלוסין 2008 שנכללו בחישוב המדד החברתי-כלכלי 2008. חלק היו משתנים חדשים. מקורות הנתונים היו: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד החינוך, משרד התעסוקה והבטיחות בדרכים, ורשות האוכלוסין וההגירה. יש לזכור שהמטרה העיקרית הייתה להציג לאינטגרציה של המשתנים ולא להסיק מסקנות מרחיקות לכת לגבי תחום של משתנה ספציפי אחד.

3.2. **רשימת המשתנים**

דמוגרפיה

1. **חציון גיל** – הערך שמחזק את האוכלוסייה של היחידה הגאוגרפית נמצאת בגיל מעלי ומחזק את האוכלוסייה נמצאת בגיל מתחתנו. משתנה זה חושב על פי הגילים הבודדים.
מקור הנתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – אומדי אוכלוסייה 2015.
2. **יחס תלות** – היחס בין סך בני 0-19 (אוכלוסייה צעירה) ובני 65 ומעלה (אוכלוסייה מבוגרת) לבין בני 20-64 (גיל העבודה), הוכפל פי מאה.
מקור הנתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – אומדי אוכלוסייה 2015.
3. **אחוז משפחות עם 4 ילדים ו יותר מסך המשפחות שמקבלות קצבת ילדים בשנת 2015.**
מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי.

השכלה וחינוך

4. **ממוצע שנות לימוד של בני 25-54** – סך כל שנות הלימוד של בני 25-54, חלקי סך בני 25-54 (גיל העבודה העיקריים). בחישוב נכללות שנות הלימוד התקניות (בהתאם לתעודה) במוסדות לימוד מכל הדרגים (מביון ספר ועד לסטודנטים אקדמיים), בארץ וב בחו-ילארץ.
מקור הנתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – מרשם השכלה 2015.
5. **אחוז בעלי תואר אקדמי מבני 25-54** – אחוז בני 25-54 בעלי תואר אקדמי ראשון, שני או שלישי, מתוך בני 25-54 (גיל העבודה העיקריים).
מקור הנתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – מרשם השכלה 2015.

תעסוקה וಗמלאות

6. **אחז בעל הכנסה מעובודה מבני 15 ומעלה – אחז בעל הכנסה מעובודה שכירה /או עצמאית בשנת 2015, מtower בני 15 ומעלה.**
מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים).
7. **אחז נשים בנות 25–54 שאין להן הכנסה מעובודה – אחז הנשים בנות 25–54 שאין להן הכנסה מעובודה שכירה /או עצמאית בשנת 2015, מtower סך הנשים בנות 25–54 (גיל העובודה העיקריים).**
מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים).
8. **אחז בעל הכנסה מעובודה מעל פערמים השכר הממוצע – אחז בעל הכנסה מעובודה שכירה /או עצמאית מעל פערמים השכר הממוצע (לשנת 2015: 8,868 ש"ח לחודש בשנה),³ מtower סך בעל הכנסה מעובודה בשנת 2015.**
מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים).
9. **אחז בעל הכנסה מעובודה מתחת לשכר המינימום – אחז בעל הכנסה מעובודה שכירה /או עצמאית מתחת לשכר המינימום (לשנת 2015: 4,560 ש"ח לחודש עבודה),³ מtower סך בעל הכנסה מעובודה בשנת 2015.**
מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים).
10. **אחז מקבלי הבטחת הכנסה והשלמת הכנסה בדיקנה ושארים (זו"ש) – אחז מקבלי גמלא להבטחת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי, כולל השלמת הכנסה בזו"ש, מtower סך האוכלוסייה בשנת 2015.**
מקור הנתונים: המוסד לביטוח לאומי.

רמת חיים

11. **הכנסה חודשית ממוצעת לנפש – סך הכנסה מעובודה שכירה /או עצמאית (לפי נתוני מס הכנסה) וסך הגמלאות הנistentות על ידי המוסד לביטוח לאומי וסך התגמלולים לנכי צה"ל ולמשפחות שכולות הנistentות על ידי משרד הביטחון, בשנת 2015, מחולק ב-12 חודשים ובמספר התושבים ביחידת הגאוגרפיה.**
מקור הנתונים: משרד האוצר (רשות המסים), המוסד לביטוח לאומי, ומשרד הביטחון.
12. **רמת מיגע – סה"כ כלי רכב פרטיים ומשאיות עד 3.5 טונות⁴ בבעלות פרטיתiosa"כ זקיפת שימוש ברכב לפי נתוני רשות המסים, מחולק במספר התושבים ביחידת הגאוגרפיה בשנת 2015.**
מקור הנתונים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים ומשרד האוצר (רשות המסים).
13. **ממוצע אגרה بعد רישיון הרכב (הערכתה של שווי הרכב) – סה"כ אגרה מושלמת עבור כל רכב פרטיים ומשאיות עד 3.5 טונות בבעלות פרטית של תושבי היחידה הגאוגרפיה בשנת 2015, בתוספת זקיפת האגרה עבור רכב בשימוש (לפי נתוני רשות המסים), מחולק במספר כל הרכב.**
מקור הנתונים: משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד האוצר (רשות המסים), ותקנות של משרד המשפטים.
14. **ממוצע מספר ימי שהיה בחוץ⁵ – סה"כ ימי שהיה בחו"ל של בני שנתיים ומעלה בשנת 2015, מחולק במספר התושבים בני שנתיים ומעלה ביחידת הגאוגרפיה. בספירת ימי שהיה בחו"ל נכללו יציאות דרך אויר /או ים למשך של 3 ימים עד 3 חודשים.**

³ ראו: המוסד לביטוח לאומי, ממוצע שכר והכנסה לפי "ישוב ולפי" משנתנים כלכליים שונים 2015, סקרים תקופתיים 292, ירושלים, תשע"ז, 2017.

⁴ ראו הגדרות: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כלי רכב מניעים 2015, פרסום מס' 1641, ירושלים, תשע"ו, 2016.

מקור הנתונים: רשות האוכלוסין וההגירה.

ג. שיטות סטטיסטיות

- השיטה הסטטיסטית שמשה לחישוב המדד החברתי-כלכלי לרשותות מקומיות, היא ניתוח גורמים. ערך המדד מחושב כערך רציף שמתකבל על ידי שקלול של הערכות המתוקננים של המשתנים הנבחנים. ערך המדד מתוקן גם הוא, אך שמוצע ערכי המדד של כל הרשותות המקומיות הוא אפס, וערך המדד של כל רשות מקומית הוא המרחק מה ממוצע הכלל הארץ ביחסות של סטיית תקן.

בהתאם לערכי המדד שלהם, סווגו הרשותות המקומיות ל-10 קבוצות (אשכולות) הומוגניות שאינן שוות בגודלן, באמצעות שיטת ניתוח אשכולות.

- ערך המדד החברתי-כלכלי לשובים בתוך המועצות האזוריות מחושב לפי המשקלות שהתקבלו עבור הרשותות המקומיות. משקלות אלה הוכפלו בערכי המשתנים של היישובים המתוקננים לפי ממוצע וסטיית התקן של משתני הרשותות המקומיות. כתוצאה מכך, התקבלו עבור היישובים במועצות האזוריות ערכי מדד בני השוואה עם ערכי המדד של הרשותות המקומיות. כמו כן, ערך המדד שהתקבל עבור יישוב במועצה אזורית אינו תלוי ביתר היישובים במועצות אזוריות שנכללו בעיבוד זה.

בהתאם לערכי המדד שלהם, סווגו היישובים במועצות האזוריות ל-10 אשכולות, לפי גבולות האשכולות של הרשותות המקומיות.

להלן תיאור מפורט של שיטת ניתוח גורמים ושיטת ניתוח אשכולות, וכן תיאור של אופן השימוש בהן.

1. ניתוח גורמים

ניתוח גורמים⁵ (factor analysis) הוא אוסף של שיטות סטטיסטיות, שמטרתן הכללית היא לבטא שורה של משתנים באמצעות מספר מצומצם יותר של גורמים, ועל ידי כך לאפיין באופן מתומנת ונוח לשימוש את היחסיות הנחקרות (במקרה שלנו את הרשותות המקומיות).

الגורמים (factors) הם בעצם משתנים חדשים, המוחושבים כצירופים של נייראים (ממוצעים משוקללים) של המשתנים המקוריים המתוקננים (כלומר לכל משתנה ממוצע 0 ושונות 1). הצורך לתקן משתנים נובע מהבדלי יחידות מדידה בין המשתנים: ערך המשתנה יכול להיות מספר, מנת אחד, וכייל להימדד לדוגמה בש"ח או בשנות לימוד. התקנון מאפשר להעיבר את המשתנים לсловם אחד ("ציון תקן" בלוח 1) ובמהמשך לכך, לאחדם למדד אחד. המשקלות של המשתנים המקוריים המתוקננים נקבעים מתמטית, במטרה להציג מקסימלית בין היחסיות האגאורפיות, בכפוף לאילוצי גרמול מסוימים. עבר ק המשתנים, "שנים ק גורמים המסבירים את סך השונות במשתנים אלה". מאחר שהמשתנים מתוקננים, הרי סך השונות של המשתנים המקוריים שווה למספר המשתנים.

الגורמים נקבעים באופן סדרתי, זה אחר זה, כך שהגורם הראשון היליניארי שמסביר את השיעור המרבי של השונות. לכן לגורם הראשון יש קשר חובה מרבי בין היחסיות האגאורפיות. הגורם השני הוא בעל שיעור הסבר השונות השני בגודלו, מתוך השונות שאינה מוסברת על ידי הגורם הראשון, וכן הלאה. השלב הבא הוא למצוא את המספר הקטן ביותר של גורמים אשר מסבירים יחד ניכר של השונות. המספר האופטימלי נקבע על פי בדיקה סטטיסטית הבוחנת את כמות המידע שהגורם מוסיף מול הגדלת מספר הגורמים. הוספה גורם נוסף, מעבר למספר האופטימלי, מגדילה את הממד שעליו מבוסס המדד, כאשר התוספה להסביר השונות היא שולית.

الגורמים המתוארים לעיל מגדירים מערכת צירים אורטוגונלית למרחב הרב-מדדי של המשתנים (ככל גורם הוא צירוף ליניארי של המשתנים המקוריים, והגורמים הם אורטוגונליים). סוג זה של ניתוח גורמים נקרא **ניתוח מרכיבים ראשיים**.

בחקר הגורמים ובפירושם, חשובת תפיסת המושג **מקדם הגורם** (factor loading). מקדמי הגורם הם מקדמי מתאם בין המשתנים המקוריים לבין הגורם. גודלו של מקדם הגורם מודד את החשיבות

⁵ ראו פרט 16 בביבליוגרפיה (פרק 2).

היחסית של כל משתנה בהבנה שבין היחידות הגאוגרפיות. אם למשתנה יש מקדם גורם נמוך בכל הגורמים, הדבר מצביע על כך שאפשר להוציאו מהניתוח. נציין, ש כדי לקבל על פירוש הממצאים, הוכלו חלק מהמשתנים המקוריים ב-(1), על מנת לקבל מקדמי גורם חיובים, באופן שעילית ביצין תזק פירושה עלייה ברמה החברתי-כלכלי (ראו העירה בלוח 1).

בניטוח גורמים יש מספר אופציות, ובן סיבוב צירם (גורמים) במטרה להביא במידת האפשר להגדלת הקשר של כל משתנה עם גורם אחד בלבד והקטנת הקשר שלו עם שאר הגורמים. באופן זה, ניתן לעיתים קרובות להציג למצב שבו כל גורם מבטא באופן משמעותי קבוצה אחרת של משתנים המקוריים השייכים לתחום מסוים, כגון אלו המגדירים רמת השכלה או רמת חיים. כאמור, במתן פירוש המשמעות של הגורמים השונים, כי הפירוש המסוים הוא אחד מני רבים שהיו יכולים להתקבל כתוצאה מס'יבוב הגורמים.

לאחר הסיבוב, הגורם הראשון אינו עוד הצירוף הליניארי בעל השונות המרבית. כמו כן, בסיבוב לא אורטוגונלי סך הסבר השונות הכלולית של המשתנים יורד. במחקר הנוכחי, השתמשנו בסיבוב אורטוגונלי (אותו סך הסבר השונות כמו לפני הסיבוב), מה שמוריד מעט מכוח ההסביר של הגורם הראשון.

ערך המדף, המבטא את הרמה החברתי-כלכלי של הרשות המקומית, מחושב כממוצע משוקל של הגורמים, כאשר השקלול נעשה בהתאם לאותה השונות המוסברת על ידי כל גורם.

2. ניתוח אשכולות

ניתוח אשכולות (cluster analysis) הוא שיטה לייחוס של פרטיהם הנחקרים (בגון הרשויות המקומיות) לקבוצות או לאשכולות הומוגניות ככל האפשר ביחס למערכת המשתנים. עבור מספר אשכולות נתון, מביאים את השונות בתוך האשכולות למינימום ואת השונות בין האשכולות למינימום. כאמור, שני פרטים השייכים לאותו האשכול יהיו דומים זה לזה, ושני פרטים שייכים לאשכולות יהיו שונים זה מזה. הייחוס לקבוצה מסוימת מבוסס על פונקציית מרחק (distance) בין אשכולות. בפרטום הנוכחי נעשו שימוש במשתנה אחד בלבד ליצירת האשכולות – ערך המדף החברתי-כלכלי. המרחק בין שני אשכולות חושב לפי המרחק של Ward.

ד. ממצאים עבור רשות מקומיות: עיריות, מועצות מקומיות ומוסדות אזוריות

1. תוצאות ניתוח גורמים

במהלך ניתוח הגורמים נקבעו שלושה גורמים. שלושת הגורמים עליהם התבסס חישוב המדף מסבירים כ-88% מסך כל המידע הטמון במלול המשתנים המקוריים (סך השונות). סך השונות שווה למספר המשתנים, כלומר ל-14. הגורם הראשון מסביר 33% מהשונות, כאשר אחוז זה ירד כתוצאה מהסיבוב (יותר מ-63% לפני הסיבוב). בלוח ב מוצגים השונות, אחוז השונות ואחוז מצטבר של השונות המוסברת על ידי כל אחד מהגורמים.

לוח ב. שונות ואחוז השונות, המוסברים על ידי שלושת הגורמים הראשונים
במודל של המדף החברתי-כלכלי עבור רשות מקומיות

גורם	שונות מוסברת	אחוז מוסברת	אחוז מצטבר של
1	4.63	33.09	33.09
2	4.16	29.70	62.79
3	3.49	24.96	87.75
סך הכל	12.29	87.75	-

בלוח ג מוגאים מקדמי מתאם בין הגורמים והמשתנים שנכללו במודל של המדד החברתי-כלכלי, המשתנים מסודרים לפי גודל מקדם המתאים שלהם עם אחד מהגורמים, באופן זה שלקבוצה הראשונה של המשתנים (6 משתנים) יש מקדמי המתאים הגבוהים ביותר עם הגורם הראשון, וקבוצת קבוצה השנייה (5 משתנים) יש מקדמי המתאים הגבוהים ביותר עם הגורם השני, וקבוצת האחרונה (3 משתנים) מתואמת ביותר עם הגורם השלישי. קבוצת המשתנים המתואימים חזק עם הגורם הראשון (0.88–0.64) שייכים לתחומי השכלה ותעסוקה. לקבוצת המשתנים השנייה "יש מקדמי מתאים גדולים מ-0.63 עם הגורם השני. קבוצה זו מרכיבת מהמשתנים המצביעים על רמת הכנסה, רמת השכלה ורמת חיים. המשתנים "מוצעו אגרה בעד רישון רכב" ו" ממוצע מספר ימי שהייה בחו"ל" הם בעלי המתאים הגבוהה ביותר (0.93 ו-0.81, בהתאמה) עם הגורם השני. קבוצת המשתנים המתואימים חזק עם הגורם השלישי (0.94–0.84) מרכיבת מהמשתנים המצביעים על המזב הדמוגרפי.

בטור האחרון בלוח ג מופיעה תרומת המשתנים להסביר הכלל במודל של המדד החברתי-כלכלי, המבatta את המתאים בין המשתנה לבין המדד שוחשב. נציין, שסכום התרומות שווה לס"כ השונות המוסברת על ידי הגורמים, שמוופיע בלוח ב. למשתנים שנכללו במודל יש תרומה מעלה 0.70 להסביר הכלל. תרומת המשתנה "הכנסה חודשית ממוצעת לנפש" היא הגדולה ביותר (0.96).

נציר כי ערך המדד החברתי-כלכלי של כל רשות מקומית חושב כממוצע משוקלל של שלושת הגורמים הנ"ל, כאשר השקלול נעשה בהתאם לאחוז השונות המוסברת על ידי כל גורם.

לוח ג. מקדמי מתאם בין המשתנים והגורמים ותרומת המשתנים להסביר הכלל במודל של המדד החברתי-כלכלי עבור הרשויות המקומיות

תרומה להסביר הcoil	גורם 3	גורם 2	גורם 1	משתנה
0.88	0.32	0.05	0.88	אחוז נשים בנות 25–54 שאין להן הכנסתה מעובדה
0.88	0.34	0.07	0.87	אחוז בעלי הכנסתה מעובדה מבני 15 ומעלה
0.90	0.13	0.45	0.82	ממוצע שנות לימוד של בני 54–25
0.70	-0.17	0.40	0.72	אחוז מקבלי הבטחת הכנסתה והשלמת הכנסת בחו"ש
0.88	0.14	0.63	0.68	אחוז בעלי תואר אקדמי מבני 25–54
0.83	0.43	0.49	0.64	אחוז בעלי הכנסתה מעובدة מתחת לשכר המינימום
0.87	0.09	0.93	-0.02	ממוצע אגרה بعد רישויון רכב
0.90	0.27	0.81	0.41	ממוצע מספר ימי שהיה בחו"ל
0.94	0.20	0.75	0.58	אחוז בעלי הכנסתה מעובدة מעל פערם השכר הממוצע
0.96	0.42	0.70	0.55	הכנסת חודשית ממוצעת לנפש
0.84	0.54	0.63	0.39	רמת מינע
0.89	0.94	0.01	0.10	יחס תלות
0.94	0.93	0.23	0.16	אחוז משפחות עם 4 ילדים ויתר
0.88	0.84	0.35	0.24	חץין גיל

הערה: מודגשים באפור מקדמי מתאמים גודלים מ-5.

בלוח ד מובאים משקלות המשתנים שהתקבלו במודל של המדד החברתי-כלכלי עבור הרשותות המקומיות לפי נתוני 2015.

**לוח ד. משקלות המשתנים שהתקבלו
במודל של המדד החברתי-כלכלי עבור הרשותות המקומיות**

משקל	משנה
8.64	הכנסה חודשית ממוצעת לנפש
8.34	אחז בבעלי הכנסה מעובدة מתחת לשכר המינימום
8.00	רמת מינע
7.91	אחז בעלי הכנסה מעובدة מעל פעריים השכר הממוצע
7.69	ממוצע שנות לימוד של בני 54–25
7.65	אחז בעלי תואר אקדמי מבני 25–54
7.52	ממוצע מספר ימי שהיה בחול'ל
7.43	אחז בעלי הכנסה מעובدة מבני 15 ומעלה
7.40	חצון גיל
7.27	אחז נשים בנות 25–54 שאין להן הכנסה מעובدة
6.89	אחז משפחות עם 4 ילדים ויותר
5.59	יחס תלות
5.20	אחז מקבלי הבטחת הכנסה והשלמת הכנסה בחו"ש
4.48	ממוצע אגרה בעד רישיון רכב
100.00	סה"כ

על פי ערך המדד החברתי-כלכלי שלו, כל רשות מקומית סוגה לאחד מ-10 אשכולות. אשכול 1 מצין את הרמה החברתי-כלכלי הנמוכה ביותר ואשכול 10 מצין את הרמה החברתי-כלכלית הגבוהה ביותר.

2. תיאור לוחות, תרשימים ומפות

בלוח 1 מוצגות 255 הרשותות המקומיות, מתוכן 201 עיריות ומוסדות מקומיות – 54 מועצות אזוריות, לפי סדר אלף-ביתי של הרשותות המקומיות, עם ערכי המדד החברתי-כלכלי 2015, דירוגים (מ-1 עד 255) ואשכולות (מ-1 עד 10). כמו כן מוצגים ערכי 14 המשתנים המקוריים, ציוני התקן והדירוגים שלהם (עליהם הרשותות המונות פחות מ-2,000 תושבים לא מפורטים ערכי המשתנים, ציוני התקן והדירוגים). בנוסף, עבור כל משתנה מובאים שני ערכים המוחשבים לכל הרשותות המקומיות: ממוצע פשוט שבו לכל רשות מקומית ניתן מילך שווה, וערך כלל ארצי המוחשב עבור סך האוכלוסייה של הרשותות המקומיות.

בלוח 2 מוצגות 255 הרשותות המקומיות, לפי סדר עולה של ערכי המדד החברתי-כלכלי 2015, עם דירוגים ואשכולות. בין הערים הגדולות, המונות מעל 200,000 תושבים, ירושלים מצויה באשכול 2, תל אביב-יפו באשכול 8, חיפה, ראשון לציון ופתח תקווה באשכול 7, נתניה באשכול 6, אשדוד ובאר שבע באשכול 5. בנוסף מוצגים שיטות בדירוגים וחלוקת לאשכולות לעומת המדד הנוכחי.

בלוח 3 מוצגים ממוצעי 14 המשתנים המקוריים בכל אשכול וערך המשתנים עבור כלל הרשותות המקומיות – ממוצע פשוט שבו לכל רשות מקומית ניתן מילך שווה, וערך כלל ארצי המוחשב עבור

סך האוכלוסייה של הרשויות המקומיות. בלוח זה ניתן לראות את השתנות ממוצע המשתנים בין האוכלות לבין הפערים בין האוכלות הנמוכים לבין האוכלות הגבוהים. הרשויות המקומיות הנמצאות באשכול 10 (הרמה החברתית-כלכליות הגבוהה ביותר) מופיעות ברמה גבוהה של הכנסתה ממוצע לנפש (הממוצע גודל פי 7 מהממוצע באשכול 1), בחוץ גיל גבוה (ממוצע 40.00 לעומת ממוצע 14.82 באשכול 1), ביחס תלות נמוך (ממוצע 95.85 לעומת ממוצע 167.43 באשכול 1) ובממוצע גובה של רמת מינע (הממוצע גודל יותר מפי 4 מהממוצע באשכול 1).

בלוח 4 מוצגים ערכי המדי המינימליים והמקסימליים, טווח הערכים, ממוצע וסטיית התקן של ערכי המדי בכל אשכול. נתונים אלה משקפים את הפיזור של ערכי המדי החברתי-כלכלי של הרשויות המקומיות בתוך אשכול.

לוח 5 מציג את התפלגות הרשויות המקומיות לפי אשכול ולפי 6 קבוצות של גודל אוכלוסייה. הממצאים הבולטים בלוח זה:

- 4% מכלל הרשויות המקומיות נמצאות בשני האוכלות הגבוהים, 9 ו-10. הרשויות המקומיות הללו מתאפיינות כמעט כולם (8 מתוך 10) באוכלוסייה הקטנה מ-10,000 תושבים.
- 21% מכלל הרשויות המקומיות נמצאות בשני האוכלות הנמוכים, 1 ו-2. הרשויות המקומיות הללו מתאפיינות ברובן (38 מתוך 53) באוכלוסייה הקטנה מ-20,000 תושבים.
- רשותות מקומיות אשר אוכלוסייתן מונה מעל 90,000 תושבים, נמצאות ברובן (14 מתוך 17) באוכלות הביניים-גובהם, 5 עד 8.

לוח 6 מציג את התפלגות הרשויות המקומיות לפי אשכול ולפי מחוז. הממצאים הבולטים בלוח זה:

- במחוז הצפון, מרבית הרשויות המקומיות (78 מתוך 93) מצויות באוכלות הנמוכים-בינוניים, 2 עד 6. לעומת זאת, מחוז הצפון כולל רשותות רבות מהמזרע היהודי-דרוזי (57 רשותות מקומיות מתוך 93). רוב הרשותות האלה (56 מתוך 57) מצויות באוכלות הנמוכים-בינוניים, 2 עד 6.
- מחוז חיפה כולל 11 רשותות מקומיות מהמזרע היהודי-דרוזי ו-19 רשותות מהמזרע היהודי (כולל הרשותות המערבות). כל הרשותות מהמזרע היהודי-דרוזי מצויות באוכלות הנמוכים-בינוניים, 2 עד 4, ומრבית הרשותות מהמזרע היהודי (17 מתוך 19) מצויות באוכלות הביניים-גובהם, 5 עד 8.
- מחוז המרכז כולל 7 רשותות מקומיות מהמזרע היהודי-דרוזי ו-45 רשותות מהמזרע היהודי (כולל את הרשותות המערבות). רוב הרשותות מהמזרע היהודי-דרוזי (6 מתוך 7) מצויות באוכלות הנמוכים, 2 ו-3, ומרבית הרשותות מהמזרע היהודי (31 מתוך 45) מצויות באוכלות הגבוהים, 7 ו-8.

במחוז תל אביב, בולטות היעדרות של רשותות מקומיות באוכלות 1 עד 4 (למעט בני ברק).

- מחוז הדרומ כולל 9 רשותות מקומיות מהמזרע היהודי-דרוזי ו-30 רשותות מהמזרע היהודי. כל הרשותות מהמזרע היהודי-דרוזי מצויות באשכול 1. מתוך הרשותות מהמזרע היהודי, 26 מצויות באשכולות 3 עד 7, ו-4 רשותות מצויות באשכולות 8 ו-9: מועצה אזורית יואב ושלושת יישובי הלויין של באר שבע - מיתר, להבים, ועומר.

באזור יהודה והשומרון, 15 מתוך 23 הרשותות המקומיות מצויות באוכלות הביניים, 5 עד 7.

במפה המצורפת מופיעות התפלגות הרשויות המקומיות לפי אשכול חברתי-כלכלי של אוכלוסייתן, 5 עד 10 האוכלות הכלולות ל-5 קבוצות הכלולות כל אחת 2 אשכולות בוצעה מיילזים טכניים בלבד, ולא מציבעה על הזמוגניות בתוך הקבוצות.

בתרשים 1 מובאת התפלגות של אוכלוסיית הרשויות המקומיות לפי אשכול. אשכולות 2 ו-7 הם הגודלים ביותר: כל אחד כולל 1.7 מיליון תושבים (20% מסך אוכלוסיית הרשויות המקומיות, כל אחד). אשכולות 8 ו-5 כוללים 19% ו-14% מסך האוכלוסייה, בהתאם.

בתרשים 2 מובאת התפלגות של מספר הרשויות המקומיות לפי אשכול. אשכולות 2 ו-8 כוללים את המספר הגדול ביותר של רשותות מקומיות, 42 ו-40, בהתאם.

בתרשים 3 מוצגות הרשויות המקומיות שהאשכול שלהם השתנה, בהשוואה לשנת 2013. מתוך 255 הרשותות המקומיות, 222 (87%) לא שינו אשכול, 26 עלו באשכול אחד, ו-7 ירדו באשכול אחד.

ג. ממצאים עבור יישובים בתחום מועצות אזוריות

1. שיטת חישוב המדד עבור היישובים

המדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיית היישובים בתחום המועצות האזוריות מבוסס על אותן תנאים ממוקרות מינהליים ששימשו לחישוב הממדד החברתי-כלכלי של אוכלוסיות הרשויות המקומיות. הניתוח נערך עבור 982 (מתק 1,007) יישובים בתוך 54 מועצות אזוריות. לא כללו בעיבודים יישובים מסווגים מסוימים, יישובים המונחים פחות מ-120 תושבים /או יישובים שעבורם חסרים חלק מהמשתנים.

לכל יישוב חושב ערך מדד רציף ושירות לאשכול בר-השווה לאלה שחושבו עבור הרשויות המקומיות. ערכי הממדד ליישובים חושבו על פי המשקלות שהתקבלו במודל עבור הרשויות המקומיות, רוא לוח ד. משקלות אלה הוכפלו בערכי המשתנים של היישובים המתואימים לפי הממוצע וسطית התקן של משתני הרשויות המקומיות. כתוצאה לכך, התקבלו עבור היישובים במועצות האזוריות ערכי הממדד שגם בני השווה עם ערכי הממדד של הרשויות המקומיות. נציג כי ערך הממדד שהתקבל עבור יישוב במועצה אזורית אינו תלוי ביתר היישובים במועצות האזוריות שנכללו בעיבוד זה.

שיעור היישובים ל-10 אשכולות של הרשויות המקומיות בוצע לפי ערך הממדד של כל יישוב בנפרד ולפי טווח ערכי הממדד של הרשויות המקומיות בכל אשכול.

2. תיאור לוחות ותרשימים

בלוח 7 מוצגים 1,183 יישובים, מתוכם 201 הערים והמועצות המקומיות ו-982 היישובים בתחום המועצות האזוריות, לפי סדר עולה של ערכי הממדד החברתי-כלכלי 2015, עם דירוגים (מ-1 עד 1183) ואשכולות (מ-1 עד 10). כמו כן, מוצגים שינויים בחלוקת לאשכולות לעומת הממדד הקודם.

בלוח 8 מוצגים 1,183 היישובים, עם ערכי הממדד, דירוגים ואשכולות, לפי סדר אלף-ביתי של שמות היישובים. כמו כן, מוצגים שינויים בחלוקת לאשכולות לעומת הממדד הקודם.

בלוח 9 מוצגים 1,007 היישובים בתחום המועצות האזוריות, מתוכם 982 היישובים שעבורם חושב הממדד, עם ערכי הממדד, דירוגים ואשכולות, לפי סדר אלף-ביתי של שמות המועצות האזוריות, ובתוך כל מועצה אזורית – לפי סדר עולה של ערכי הממדד.

בלוח 10 מוצגת רשימה של 25 היישובים בתחום המועצות האזוריות שעבורם לא חושב הממדד. יישובים אלה מונחים פחות מ-120 תושבים לאחר הורדת האוכלוסייה שלא נכללת בחישוב הממדד (ד"ר מוסדות סיעודיים, בתி סוהר וכדומה). רשימה זאת לא כוללת מקומות או סמלים קיבוציים.

תרשימים 4 ו-5 מובאות התפלגותי של האוכלוסייה ושל מספר היישובים בתחום המועצות האזוריות, לפי אשכול, בהתאם. אשכולות 7 ו-8 הם הגודולים ביותר מבחינת מספר היישובים (243 ו-241, בהתאם), כוללים 165,038 ו-222,789 תושבים, בהתאם (ביחד יותר מ-46% מסך אוכלוסיית היישובים בתחום המועצות האזוריות).

בלוח 11 מוצאים שני אומדן פיזור לכל מועצה אזורית: א) **سطית התקן** של ערכי מדד היישובים המשוקלת על פי גודל אוכלוסייה, ב) **התיחס הבין-רבוני** של ערכי מדד היישובים המשוקל על פי גודל אוכלוסייה. האומדן הראשון אינו אומד עמיד (robust) לפיזור כיוון שהוא עלול להיות מושפע מתחזיות תרגות. האומדן השני מודד את המרחק שבין הרבעון הראשון לבין הרבעון השלישי של התפלגות ואינו מושפע מעריכים קיצוניים. لكن הוא אומד עמיד יותר. כדי לאפשר השוואת בין שני האומדנים, חושב תיחס בין-רבוני מותאם. **התיחס הבין-רבוני המותאם** הוא התיחס הבין-רבוני שהוא מתקיים אילו התפלגות היתה נורמלית עם השונות הנתונה. נשים לב כי בתפלגות נורמלית

סטנדרטית התיכון הבין-רביעוני הוא בין 0.674- 0.674 קלומר שווה ל-1.35, ואילו סטיית התקן שווה ל-1. דהיינו, כדי לחשב את התיכון הבין-רביעוני המותאם להתפלגות נורמלית, יש להכפיל את סטיית התקן ב-1.35.

תרשים 6 נועתה השוואת בין הדירוגים של המוצאות האזרחיות לפי שני אומדי הפיזור, דהיינו דירוג לפי סטיית התקן המשוקלת מול דירוג לפי התיכון הבין-רביעוני המשוקל. נציין כי התיכון הבין-רביעוני המותאם שומר על הסדר (הדירוג) של סטיית התקן המשוקלת. יש מוצאות אזרחיות כגון גן רוחה, שדרוגו גבוה לפי סטיית התקן המשוקלת אך דירוגו נמוך לפי התיכון הבין-רביעוני המשוקל. לעומת זאת יש מוצאות אזרחיות, כגון רמת נגב, שקייבלו דירוג נמוך יחסית לפי סטיית התקן המשוקלת אך דירוגו גבוה לפי התיכון הבין-רביעוני המשוקל. המוצאות האזרחיות עם פיזור ערכי המדד החברתי-כלכלי הגובה ביוטר לפי שני האומדיים הן צבולון ומשגב.

תרשים 7 מובאים התיכון הבין-רביעוני המשוקל, החציון המשוקל ומספר היישובים בכל מועצה אזרחית שעבורם חושב המדד, לפי סדר עולה של החציון המשוקל.

ו. הערכת המדד החברתי-כלכלי

בשאלת השאלה החשובה האם המדד החברתי-כלכלי שפותח במחקר זה משקף את המצב החברתי-כלכלי האמתי והמעודכן של אוכלוסיית היחידה הגאוגרפית בשנת 2015. ראשית, יש להזכיר את מגבלות המחקר:

א. מקורות הנתונים הם רבים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד החינוך, משרד התמחורה והבטיחות בדרכים, ורשות האוכלוסין וההגירה. נתונים מינהליים אלה משמשים לצרכים של הגוף המתחזק את הנתונים ולאו דווקא לצורכי סטטיסטיקה. כתוצאה לכך, איות הנתונים ודיווקם, וכਮובן הנitionה שモבאה כאן, כפופים למוגבלות מסוימת. חיסרונו זה אינו קיים כאשר מקור הנתונים הוא יחיד, מהימן ומקיף כמו מפקד האוכלוסין.

ב. לא נמצאו נתונים זמינים, מהימנים וمعدכנים במספר תחומים, כגון ערך הנדל"ן, תנאי דיור או שילוב השכלה ועבודה (לדוגמה, אחוז הבודדים במשלח יד אקדמי או כמינהלים). בנוסף לכך, חסרים נתונים ברמה של משק בית. זאת בהשוואה למגוון רחב של משתנים דמוגרפיים, חברתיים וככליים מעודכנים לגיקוד זמן מסוימת ברמה של נפשות ומשקי בית שניתן לקבל ממפקד האוכלוסין.

בנוסף לכך, הביצוע המובא כאן, בוצע מהאלוצים הבסיסיים הגלויים במצומם לדירוג חד-מדדי, מעורכת רחבה ורב-מדנית של נתונים על תופעות חברתיות-כלכליות, המתיחסות לאוכלוסייה הטרוגנית של היחידה הגאוגרפית.

למרות המוגבלות שמצוינו לעיל, כדאי להציג את יתרונות הנitionה שלפנינו ואת השיפורים שנעשו לעומת החוקרים הקודמים:

1. מחקר זה מבוסס על אותם תחומי התקן של המשתנים ואוותן השיטות הסטטיסטיות ששימשו לבניית המדדים החברתיים-כלכליים הקודמים הקודמים לשיקפו את נתוני 1999, 2001, 2003, 2006, 2008 ו-2013. שבירה על תזון המשתנים וסוגי העיבודים על הנתונים מאפשרת השוואת במידה מסוימת, למחקרים הקודמים. בכך ניתן לראות כיצד (א) שינויים בערכי המשתנים לגבי היחסות הגאוגרפיות, (ב) שינויים במקדמי המתאים בין המשתנים והגורמים, (ג) שינויים בדירוג ובאשכול של היחסות הגאוגרפיות. חשוב להציג כי שינוי בדירוג ו/או באשכול משקל את השינוי היחסי של היחסות הגאוגרפית הנזונה בהשוואה לכל היחסות הגאוגרפיות בארץ, ולא בהכרח את השינוי של הנתונים החברתיים-כלכליים ביחסה הגאוגרפית עצמה.

2. ישנים יתרונות בשימוש בנתונים מקוורות מינהליים לעומת השימוש בנתוני מפקד האוכלוסין:
- נתונים אלה מתייחסים לכל תושבי המדינה, ללא צורך במדד המפקדי ואיסוף נתונים בשטח – הדבר מונע טוויות מדגמיות (אי-פרקידה ואי-השבה) או טוויות לא מדגמיות (טוויות השבה, טוויות במילוי).
 - ניתן לקבל את הנתונים مدى שנה באחור של שנתיים – לעומת נתונים מפקד שמתקבלים פעם בעשר.
 - ישנים נתונים שאוטם קשה לקבל באיסוף יישיר מהאוכלוסייה, כגון נתונים הכנסה, אבטלה ונתונים רגשיים אחרים.
3. משרד האוצר מתקלבים נתונים על הכנסות של שכירים ו עצמאיים. מהמודוס לביטוח לאומי מתקלבים הנתונים על הగמלאות, וממשרד הביטחון מתקלבים נתונים על התוגמלים. הוצאות לכך, אומדני ההכנסה כוללים הן הכנסות מעבודה והן הכנסות שלא מעובדה, ונitin ביטוי למצוות כלכליות כמו הצדקות לקצבאות הבטחת הכנסה והשלמת הכנסה.
4. בחישוב של רמת המינוע במדדים הקודמים המבוססים על נתונים מקוורות מינהליים (מצד 2006 ולפנוי), נספר סך כל חברי הרכבת הפרטיים והמשאיות הקלות בבעלויות פרטיית. החל ממאי 2013, נזקף לכל יחידה גאוגרפית גם מספר כל חברי בשימוש לפי נתונים רשות המסים, על מנת לשקוף את תופעת השימוש ברכב שאינו בבעלויות.
5. על מנת להעריך את שווי חברי, חושב ממוצע אגרה עד רישון רכב – סך כל האגרה המשולמת עבור כל חברי פרטיים ומשאיות עד 3.5 טונות בבעלויות פרטיות של התושבים. בתוספת זכיפת האגרה עבור חברי בשימוש (לפי נתונים רשות המסים), מחולק במספר כל חברי הערכה זאת מבוססת על התקנות של משרד המשפטים⁶ שלפייהן סכום האגרה بعد רישון רכב מגדרת על ידי שווי חברי בעת עלייה לכਬש (קבצת אגרה) ושנת יצורו או שנת עלייתו לכਬש. זכיפת האגרה עבור חברי בשימוש התבבסה על התפלגות חברי ליסינג לפי קבוצות האגרה ועל סכומי האגרה עבור חברי ששנת יצורם או מועד עלייתם לכਬש עד 3 שנים.
6. על מנת לשקוף בקרה מטיבית את רמת החיים של האוכלוסייה בעולם המודרני, חושב ממוצע מספר ימי שהיה בחו"ל. בספירת ימי השהייה בחו"ל נכללו יציאות של בני שנתיים ומעלה דרכן אויר או אם לתקופה של 3 ימים עד 3 חודשים.
7. שלושה משתנים מתחום השכלה וחינוך וمتוחם תעסוקה: "ממוצע שנות לימוד", "אחוז בעלי תואר אקדמי" ו"אחוז נשים שאין להן הכנסה מעובדה", חושבו ביחס לגברים 25–54. הגילים האלה מוגדרים בתחום העבודה ושכר כגלי עבודה עיקריים.
8. פורסם המدد ליישובים בהתאם לאזוריות. מدد זה חושב על בסיס נתונים המשקלות שהתקבלו במדד עבור הרשויות המקומיות. נתואאה מכון, ערכי המדר, הדירותים והאשכולות של היישובים בהתאם לאזוריות הם בני השוואה עם ערכי המדר, הדירותים והאשכולות של הרשויות המקומיות. כמו כן, ערך המדר עבור יישוב בודד לא תלוי בדיקת הנתונים ביישובים בודדים אחרים במועצות האזוריות.
- איסוף המשתנים ששימשו בחישוב המדר במחקר הנוכחי ובמחקר הקודם (מצד 2013) זהה. لكن ניתן להשוות בין המודלים של המדר החברתי-כלכלי המבוססים על נתונים מתוקופות שונות. לזהה המציג את מקדמי המתאים בין המשתנים והגורמים במודל של המדר החברתי-כלכלי עבור הרשויות המקומיות על פי נתונים מינהליים 2015, מול מקדמי המתאים במודל על פי נתונים מינהליים 2013.

⁶ ראו: קובץ התקנות 7500, ט"ז באדר תשע"ג, 11.3.2015

<http://www.justice.gov.il/Units/Reshomot/publications/Pages/Regulations.aspx>

לוח ה. מקדמי מתאימים בין המשתנים והגורמים במודלים של המדד החברתי-כלכלי
עבור רשותות מקומית על פי נתונים מינהליים 2015 ועל פי נתונים מינהליים 2013

משתנה	גורם 1 (2015)	גורם 2 (2015)	גורם 3 (2015)	גורם 1 (2013)	גורם 2 (2013)	גורם 3 (2013)
אחוז נשים בוגרות 25–54 שאין להן הכנסתה מעובודה	0.33	0.87	0.17	0.32	0.05	0.88
אחוז בעלי הכנסתה מעובודה מבני 15 ומעלה	0.34	0.87	0.18	0.34	0.07	0.87
ממוצע שנות לימוד של בני 54–25	0.11	0.74	0.57	0.13	0.45	0.82
אחוז מבעלי הבתחת הכנסת והשלמת הכנסת בזיהוי	-0.30	0.41	0.60	-0.17	0.40	0.72
אחוז בעלי תואר אקדמי מבני 25–54	0.15	0.58	0.72	0.14	0.63	0.68
אחוז בעלי הכנסתה מעובודה מתחת לשכר המינימום	0.42	0.55	0.58	0.43	0.49	0.64
ממוצע אגרה بعد רישוי רכב	0.15	-0.07	0.92	0.09	0.93	-0.02
ממוצע מספר ימי שהייה בחו"ל	0.31	0.30	0.84	0.27	0.81	0.41
אחוז בעלי הכנסתה מעובודה מעל פערם השכר הממוצע	0.22	0.48	0.81	0.20	0.75	0.58
הכנסתה חודשית ממוצעת לנפש	0.42	0.50	0.73	0.42	0.70	0.55
רמת מינע	0.51	0.30	0.71	0.54	0.63	0.39
יחס תלות	0.91	0.21	0.04	0.94	0.01	0.10
אחוז משפחות עם 4 ילדים ו יותר	0.91	0.21	0.22	0.93	0.23	0.16
חיצון גיל	0.87	0.24	0.32	0.84	0.35	0.24

הערה: מודגשים באפור מקדמי מתאימים גדולים מ-0.5.

בלוח 2 מוצגים שיטויים בחלוקת הרשותות המקומיות לאשכולות לפי ערכי המدد הנוכחי לעומת מדד 2013.

בתרשים 3 מוצגות הרשותות המקומיות שהאשכול שלהם, בהשוואה לאשכול בשנת 2013. העורף ללוח ולתרשים מובאות בפרק ד סעיף 2. נזכיר כי האשכול שאלינו משוכנת הרשות המקומית אימ' מוחלט אלא יחסית לשאר הרשותות וגם התפלגות הרשותות בין אשכולות משתנה.

לסיכום, את ערך המدد החברתי-כלכלי ואת הסיווג לאשכולות יש לראות כamodelni סיכון המנשיים לצמצם את מגוון המאפיינים של אוכלוסיותה הייחודית הגאוגרפית לממד יחיד. השימוש באומדנים אלו דורש תשומת לב לנקיונות הבאות: 1) המدد החברתי-כלכלי נבנה על בסיס כלל אוכלוסייה של כל יחידה גאוגרפית, לפיכך הוא מתאים להשוואה כוללת בין היחידות האלה, 2) רשותות מקומיות שדמות מבחןת ערך המدد יכולות להיות שונות בגודל הערים בין תת-האוכלוסיות (כגון שכונות) שלהם, ולפעמים אלו עשויות להיות משמעותית נוספת לרשותות המקומית.

המדד שוחש במחקר זה מבוסס על שיטות סטטיסטיות מקובלות בעולם. התועלת הכללית שניתנת להפיק מהמדד לאורכי תכנון ויישום מדיניות היא רבה, למרות המגבליות המעשיות שהוזכרו.

ז. ביבליוגרפיה⁷

- א. אפלביום, ל', דורה, י' היימברג, ס' (1996). אפיון ודרוג של המועצות האזרחיות בישראל לפי הרמה החברתית-כלכליות של האוכלוסייה. רחובות: הסוכנות היהודית לארץ ישראל והמרכז ללימודיו הפיתוח.
- ב. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (1987). אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה. סדרת פרסומי מפקד האוכלוסין והדירות 1983, מס' 15. ירושלים: המחבר.
- ג. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד הפנים (1988). אפיון הרשותות המקומיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה. ירושלים: המחבר.
- ד. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (1996). אפיון רשותות המקומיות ודרוגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1995. פרסום מס' 1039. ירושלים: המחבר.
- ה. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (1999). אפיון רשותות המקומיות ודרוגן לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1999, על פי מפקד האוכלוסין והדירות 1995. פרסום מס' 1118. ירושלים: המחבר.
- ו. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2000). אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה. סדרת פרסומי מפקד האוכלוסין והדירות 1995, מס' 13. ירושלים: המחבר.
- ז. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2003). אפיון רשותות מקומיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 1999. פרסום מס' 1197. ירושלים: המחבר.
- ח. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2004). אפיון רשותות מקומיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2001. פרסום מס' 1222. ירושלים: המחבר.
- ט. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2006). אפיון רשותות מקומיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2003. פרסום מס' 1281. ירושלים: המחבר.
- י. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2009). אפיון רשותות מקומיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2006. פרסום מס' 1401. ירושלים: המחבר.
- יא. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2013). אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2008. פרסום מס' 1530. ירושלים: המחבר.
- יב. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2017). אפיון יחידות גיאוגרפיות וסיווג לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה 2013. פרסום מס' 1694. ירושלים: המחבר.
- יג. דוח ועדת סוארי, הועודה לקביעת קритריונים להקצתת "ענק האיזון" לרשותות המקומיות, הוגש לשר הפנים, 1993.
- יד. דוח ועדת גדייש, הוועדה לבוחינת קритריונים להקצתת "ענק האיזון", הוגש לשר הפנים, 2001.
- טו. שטרית, ס' ודור, י' (1993). אפיון ודרוג הרשותות המקומיות לפי הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה ב-1992. ירושלים: משרד הבינוי והשיכון ומשרד הפנים.
- ט. Morrison, D. F. (1967). *Multivariate Statistical Methods*. McGraw-Hill: New York.

⁷ רשיימת המקורות לכל אחד מהמשתנים שהשתתפו בחישוב המדד החברתי-כלכלי, מופיעה בפרק ב, סעיף 3.

נספח מס' 3

הודעה לתקורת מיום
15.08.2019 מטעם הלמ"ס

החל מעמ' 31

מדינת ישראל

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il | פקס: 02-6521340 | דוא"ל: info@cbs.gov.il

ירושלים, י"ד באב, תשע"ט

15 באוגוסט 2019

246/2019

אפיון וסיווג של אזורים סטטיסטיים בתוך עיריות ומוסצות מקומיות לפי הרמה החברתי-כלכליות של האוכלוסייה 2015

Characterization and Classification of Statistical Areas Within Municipalities and Local Councils by the Socio-Economic Level of the Population 2015

אזור סטטיסטי הוא יחידה גאוגרפית קטנה והומוגנית ככל האפשר שבאמצעותה ניתן לשקף את המאפיינים הייחודיים של אזורים בתחום "ישוב". ישובים שבהם יותר מ-10,000 תושבים מחולקים לאזורים סטטיסטיים (יחידות שטח רציפות) שונים בדרך כלל 3,000-5,000 תושבים.

- הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציגה ממד חברתי-כלכלי של אוכלוסייה בשנת 2015 ברמה של אזור סטטיסטי בתחום עיריות ומוסצות מקומיות. ממד זה מבוסס על נתונים ממקורות מינהליים, והוא מרחיב ומשלים את הממד החברתי-כלכלי 2015 ברמה של רשות מקומית וברמה של "ישוב" שפורסם בנובמבר 2018 (הפרסום המלא כולל הסברים ושיטות הועלה לאחרונה לאתר הלמ"ס). הממד לאזורים סטטיסטיים הוא בר-השוואה עם הממד שוחשב עבור הרשויות המקומיות ועבור היישובים בתחום המועצות האזוריות.
- ישנו 117 עיריות ומוסצות מקומיות עם יותר מ-10,000 תושבים שנחלקו לאזורים סטטיסטיים, מתוכם 79 יישובים יהודים וערביים ו-38 יישובים ערביים ודרוזים. עיגון¹ של אוכלוסיית 2015 לאזורים סטטיסטיים (קשר כתובות למרחב) קיים לכל 79 היישובים היהודיים והערביים ול-2 יישובים ערביים בלבד (נכרת ורהת). לא חושב ממד חברתי-כלכלי לאזורים סטטיסטיים בתחום 36 יישובים ערביים ודרוזים בשל היעדר כתובות ביישובים אלו במקורות המינהליים. לפיכך, האפקן בערך אחד עיריות ומוסצות מקומיות בשילוב העיריות ומוסצות המקומיות בלבד.
- האזורים סטטיסטיים סווגו ל-10 אשכולות על פי הממד שוחשב עבורם, כפי שנעשה עבור רשות מקומית וישובים בתחום מועצות אזוריות. כמו כן, חושבו אומדן פיזור של ערכי הממד בתחום כל אחד מ-81 היישובים.
- אוכלוסיית הממד אינה כוללת דיררי מוסדות סיעודיים, בתים סוהרים וכדומה. לא נכללו בעיבוד אזורים סטטיסטיים המונים פחות מ-120 תושבים / או אזורים סטטיסטיים שחסרים עבורם חלק מהמשתנים.

¹ עיגון הוא קשר רשמי לאפנוןרייט (רשומות נתונים המורכבות מאותיות ומספרים) לשיטת גיאוגרפיה (מרחבית) על סמך מזהים מרחביים. כלומר, שיוך פריט כלשהו למיקומו המדוייק בשטח באמצעות המאפיינים שלו. המאפיינים חיברים לכליolan אחד לפחות על מיקומו במרחב, כגון כתובות המבנה, גוש וחלקה, סמל יישוב, סמל רחוב / או מספר בית וככ'.

המדד בrama של אזורים סטטיסטיים יעודכן בהמשך יחד עם המدد עבור רשותות מקומיות ויישובים בתוך מועצות אזוריות אחת לשנתיים. המدد על סמך נתוני 2017 יפורסם בשנת 2020.

לפרסום המלא של המدد החברתי-כלכלי 2015 לרשותות מקומיות וליישובים בתוך מועצות אזוריות

ללאן 1 – אזורים סטטיסטיים, לפי סדר אלף-ביתי של שמות הערים והמועצות המקומיות, ערך מדד חברתי-כלכלי 2015, דירוג ואשכול

ללאן 2 – אזורים סטטיסטיים בתוך עיריות ומועצות מקומיות, בסדר עולה של המدد החברתי-כלכלי 2015: ערך מדד, דירוג ואשכול

ללאן 3 – פיזור ערכי המدد החברתי-כלכלי של האזורים הסטטיסטיים בתוך 81 עיריות ומועצות מקומיות, 2015

rama החברתי-כלכלי של האוכלוסייה נמדד באמצאות שילוב של תוכנותיה הבסיסיות של האוכלוסייה בתחוםים האלה: הרכב דמוגרפי, השכלה וחינוך, רמת חיים, תעסוקה וगמלאות. מקורות הנתונים הם: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המודד לביטוח לאומי, משרד האוצר, משרד הביטחון, משרד התעשייה ורשות האוכלוסין. ערך המדד החברתי-כלכלי של אזור סטטיסטי בעירייה או במועצה מקומית מחושב כערך רציף שמתබל על ידי שקלול של הערכות המתוקננים של 14 המשותפים ששימשו לחישוב המדד עבור הרשותות המקומיות והיישובים בתחום המועצות האזוריות. חישוב ערכי המדד של האזורים הסטטיסטיים וחלוקתם לאשכולות בוצעו לפי אותה השיטה ששימשה לחישוב ערכי המדד וחלוקתם לאשכולות של היישובים בתוך מועצות אזוריות.

ערך המדד לאזורים הסטטיסטיים חושבו על פי המשקלות שהתקבלו מהעיבוד עבור הרשותות המקומיות. משקלות הוכפלו בערכי המשותפים של האזורים הסטטיסטיים המתוקננים לפי הממוצע וسطית התקן של משתני הרשותות המקומיות. שיעור האזורים הסטטיסטיים 4-10 אשכולות של הרשותות המקומיות בוצע לפי ערך המדד של כל אזור סטטיסטי בנפרד ולפי טווח ערכי המדד של הרשותות המקומיות בכל אשכול. כתוצאה לכך, התקבלו עבור האזורים הסטטיסטיים ערכי המדד והশcollות בהם נבנה-השוואה עם ערכי המדד ואשכולות של הרשותות המקומיות ושל היישובים בתחום המועצות האזוריות.

המדד הקודםrama של אזור סטטיסטי חושב על סמך נתונים מפקד האוכלוסין 2008. מאז תלו שינויים רבים במקרים הנתוניים וגם בדרישות של משרד הממשלה. בהתאם להחלטות ועדת היגיון שמלווה את תהליך בניית המדד החברתי-כלכלי, בוצעו שינויים בשיטת החישוב כדי שערך המדד וחלוקתם לאשכולות של יחידות גאוגרפיות ברמות פירות שונות יהיו בני-השוואה עם ערכי המדד ועם החלוקה לאשכולות של הרשותות המקומיות. שינויים אלו אפשרו לפרסם את המדד זהrama של יישוב בתחום מועצה אזורית, הןrama של אזור סטטיסטי בתחום עירייה ומועצה מקומית.

- שיטת חישוב המדד לאזורים סטטיסטיים 2015 שונה משיטת חישוב המדד 2008.
- עקב שינוי שיטת החישוב של ערכי המדד ושינוי שיטת החלוקה לאשכולות, אי אפשר להשוות בין החלוקה של האזורים הסטטיסטיים 4-20 אשכולות בשנת 2008 לבין החלוקה 4-10 אשכולות בשנת 2015.

לוח א מפרט את ההבדלים בין המדדים בrama של אזור סטטיסטי שחושו על סמך נתונים מפקד האוכלוסין 2008 ועל סמך נתונים מקורות מינהליים 2015.

לוח א. - מדד חברתי-כלכלי לאזורי סטטיסטיים: השוואة בין מדד 2008 לבין מדד 2015

מדד חברתי-כלכלי לאזורי סטטיסטיים 2015	מדד חברתי-כלכלי לאזורי סטטיסטיים 2008
המדד חושב על סמך נתונים מקורות מינהליים לשנת 2015.	המדד חושב על סמך נתונים מפקד האוכלוסין 2008 שהתקבלו מהמדד בשטח (כ-17% מהאוכלוסייה).
אוכלוסיית המדד כוללת גם את רוב דירי המוסחרת, חוץ מדירי מוסדות סיעודיים, בתיהם סוחר וכדומה.	דירי מוסדות לא נכללו באוכלוסיית המדד.
המדד חושב על סמך המודול שהתקבל עבור הרשותות המקומיות. ערכי המדד והאשכולות של האזוריים סטטיסטיים הם בני-השווה עם ערכי המדד והאשכולות של הרשותות המקומיות והיישובים בתוך המועצות האזוריות.	המדד חושב על סמך המודול לאזורי הסטטיסטיים בתוך הערים והמועצות המקומיות בלבד. ערכי המדד והאשכולות של האזוריים סטטיסטיים אינם בני השווה עם ערכי המדד והאשכולות של הרשותות המקומיות.
ערך מדד ואשכול של אזור סטטיסטי בודד לא תלוי באיכות הנתונים באזוריים סטטיסטיים אחרים, גם לא באוסף של האזוריים סטטיסטיים הנכללים בעיבוד.	ערך מדד ואשכול של אזור סטטיסטי בודד תלוי באיכות הנתונים באזוריים סטטיסטיים אחרים, ובאוסף של האזוריים סטטיסטיים הנכללים בעיבוד.
עקב שנייני שיטת החישוב לא היה צורך באיחוד האזוריים סטטיסטיים. לא חושב מדד עבור אזוריים סטטיסטיים המונים פחות מ-120 תושבים.	אזורים סטטיסטיים המונים פחות מ-2,000 תושבים אוחדו עם אזוריים סטטיסטיים סמוכים וקרובים עד כמה שאפשר לפי תכונותיהם החברתיות-כלכליות.
הчисוב בוצע עבור 1,624 אזוריים סטטיסטיים בתוך 81 ערים ומועצות מקומיות שעבורן קיימים יעגון של האוכלוסייה לאזוריים סטטיסטיים. האזוריים הסטטיסטיים סוגו ל-10 אשכולות של הרשותות המקומיות לפי ערך המדד של כל אזור סטטיסטי בנפרד ולפי טווח ערכי המדד של הרשותות המקומיות בכל אשכול.	הчисוב בוצע עבור 1,616 אזוריים סטטיסטיים בתוך כל הערים והמועצות המקומיות (חלקים בודדים, חלקם מאוחדים), כולל היישובים הלא מוחלקים (כלומר כוללים רק אזור סטטיסטי אחד), אשר סוגו ל-20 אשכולות הומוגניות לפי ערך המדד החברתי-כלכלי שלהם.

נספח מס' 4

**פרסום הקול הקורא לתכנית
בית-הספר של החופש הגדול**

החל מעמ' 34

בתי הספר של החופש הגדול

תוכנית בית הספר של החופש הגדול פועלת במערכת החינוך זה שש שנים, מתוך הבנה שתלמידים בגיל עיר זוקים לקשר מתחשך עם מבוגרים ממשמעותם. קשר זה עשוי לתרום לתחושת המוגנות של התלמידים ולהתפתחותם הרגשית, החברתית והקוגניטיבית.

בדף זה יכול גזבר הרשות או מנהל מחלקת החינוך ברשות, לאחר הזרה, להגיש טופס הצטרפות מקוון לתוכנית בתי הספר של החופש הגדול (מעגה לקול קורא), להגיש בקשה לילויי פדגוגי, להעלות תוכנית עבודה רשותית ובית ספרית ולצפות בסטטוס הבקשה.

בキー תש"ף התוכנית פועלה מtarיך 1.7.20 עד לתאריך 6.8.20, בהתאם למסמך ההרחבה לתוכנית בתי הספר והגנים של החופש הגדול. (-<https://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-2020-addition.pdf>

לשומת ליבכם,

• יש לשולח את דוחות הביצוע לכתובת הדוא"ל או
[\(mailto:Hofesh@marmanet.co.il\)](mailto:Hofesh@marmanet.co.il)

פְּרִיקֵל שֶׁל מַעֲשֵׂת בָּאַלְעֹוֹת מִעֵדָה (עַד יָמִין תְּהֻנָּה)
 (https://pob.education.gov.il) (https://pob.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-)(report-execution.xlsx)

- בתי ספר וגנים של החינוך המבויס שփעלו את תוכנית חממת הימים בתאריכים 2.8.2020 עד 6.8.2020, יצרפו דוח ביצוע חינוך מיוחד

<https://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-report-execution-special.xlsx> לדוחות הביצוע עבורי התוכנית המלאה. דוח זה מבוטס על דוח הביצוע לתוכנית המלאה בהתאם לדרישות (אקלסיה, תקופת הפעולות, מפתחות תקציב).

אקלסיה היעד | מסגרת הפעולות | תוכני הפעולות | לוח זמנים להגשת מסמכים ולהפעלת התוכנית | רישום הרשות לתוכנית | תהליך הגשת הבקשה | הצעות החינוך בתוכנית | השתתפות ההורים במימון התוכנית

אקלסיה היעד (/KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

התוכנית בשנת תש"ף מיועדת לאקלסיות האל:

גנוי ילדים - גלי 3-6, בכל החינוך הרגיל וכן כיתות גן חינוך מיוחד באפיקן עיכון שפטי (קוד 30) ובאפיקן עיכון התפתחותי (קוד 29).

בתים ספר - כיתות א'-ד' בחינוך הרגיל בלבד, כולל כיתות החינוך המיוחד הלומדות בבית ספר רגיל באפיקנים הבאים:

- כיתות משכל גבולי - סוג כיתה 23
- הפרעות התנהגות - סוג כיתה 17
- עיכון שפטי - סוג כיתה 30
- לקות מיידית - סוג כיתה 20
- עיכון התפתחותי - סוג כיתה 29

מסגרת הפעולות (/KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

התוכנית תקיים בשנת תש"ף על פי המפורט להלן:

אקלסיה היעד	מספר תלמידים	תאריכים	שעות	שם כל היקף הפעולות	מקום בקבוצה
גנוי ילדים	28	6.8-1.7	27 ימים	אי-ה'	13:00-7:30
שכבות א'-ד'	28	6.8-1.7	27 ימים	אי-ה'	13:00-8:00

לתשומתיכם, בוגרים ובבתי הספר בחברה הערבית, הבדואית והדרוזית, ישלים מי יופש תג הקורבן מיד אחריו החג.

תוכני הפעולות (KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

- פעילות הפגה - שיר של יום, שיח רגשי-חברתי, פעילות חברותית, משחקים, תנופה ועוד.
- פעילות העשרה - חשיפה והtanפסות בתחום העשרה, כגון אומניות, ספורט, תיאטרון, מוזיקה ועוד.
- פעילות לימודים - בכל יום יוקדשו שעות ללמידה, לתגבר מילומניות יסוד בקריאה וכתיבה בתחום ליבה.
- תוכנית חינוכית מערכית רב-שנתית לבתיות ילדים - **עוזרים לפני שנפצעים** (https://mosdot.education.gov.il/content/security/prevention_child_injury).
- התלמידים יבאו מדי יום כריך ובקבוק מים מהבית, ויתקיים שיח על חשיבות התזונה הבריאותית.

גם השנה תוכלנו למצוא חומרים פדגוגיים המותאמים לתוכנית בית הספר של החופש הגדול **במרחב הפדגוגי שבפורטל עובדי חוראה** (-https://pop.education.gov.il/maagaL_hashana/hufshot-tzaaronim/batey-sefer-hofesh-gadol/). ניתן להשתמש גם בחומרים משנים קודמות.

לוח זמנים להגשת מסמכים ולהפעלת התוכנית (KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

פעולות בביצוע הרשות והפיקוח

הפעולות	לויין	הערות
הגשת טפס בקשה והתcheinות להפעלת התוכנית (מענה לכול קורא קורא)	עד 14.6 - הגשת מענה לכול קורא עד 28.6 - הגשת כתוב התcheinות לתוכנית הרחבת	
הקמת ועדת הוגי רשותות ובחירה	עד 20.6	הגוף המפעיל
תקנון התוכנית ברשות: מנגנוני הפעלה, כוח האדם, היחסים פדגוגיים של התוכנית, תוכניות העשרה שיפעלן	עד 20.6	
הקמת קרן סיוע למשפחות מעוטות יוניב		יכולת
הנגשה מיד להורים	עד 20.6	

התקדרן מהוות תנאי לקבלת אישור הפעלה	עד 20.6	תדרוך הרכזים בית ספריים בנושאי ביטחון, בטיחות והזנה, באחריות מפקח מינהל חברה מחו"ד וכן רשותי וקב"ט רשותי
אישור זה מהוות תנאי לפיתוח התוכנית	עד 30.6	גישס כוח אדם וחתימה על חוזן העסקה עם בעלי התפקיד הנדרשים להפעלת התוכנית במוסדות החינוך בהלימה למפורט בחוברת הפעלה
אישור זה מהוות תנאי לפיתוח התוכנית	עד 28.6	אישור התוכנית הרשותית על ידי המפקח המתכלל ומנהל אגף החינוך
אישור הפעלה לתוכנית הרשותית על ידי מפקח מינהל חברה וכן רשותי יוניברנול	עד 30.6	אישור הפעלה לתוכנית הרשותית על ידי מפקח מינהל חברה וכן רשותי יוניברנול
רישום תלמידים	עד 30.6	רישום תלמידים
ארגון הסעות כל שנדרש	עד 30.6	ארגון הסעות כל שנדרש
התקשורת עם ספקי תוכניות העשרה וספקי מופעי תרבות יוניברנול	עד 30.6	התקשורת עם ספקי תוכניות העשרה וספקי מופעי תרבות יוניברנול
גביית תשלום מההורם	זוניברנול	גביית תשלום מההורם
הגשת דוחות ביצוע	15.10 – 7.8	הגשת דוחות ביצוע

פעולות בביצוע בית הספר

למי	הפעולה
עד 20.6	בחירה ומינוי רכד בית ספרי
עד 28.6	בניית תוכנית בית ספרית (על ידי הרכד שנבחר)
עד 28.6	אישור התוכנית על ידי המפקח הכללי
עד 1.7	פיתוח התוכנית בבתי הספר

רישום הרשותות לתוכנית (KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

גם השנה הרישום ייעשה במערכת המקוונת. באמצעותו יוגש טפס בקשה והתחייבות להפעלת התוכנית*, בקשה לקבלת ליווי פדגוגי, הגשת בקשות חריגות, דיווח רישום תלמידים והעלאת תוכניות עבודה. את הטפסים המקצועיים יכולים מלא בבעלי התפקידים שקיבלו הרשותה למערכות המשרד.

ל[טופס בקשה להפעלת תוכנית חינוך מוקוֹן](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/internet_permission_request_mate_isuf.pdf) (ללא טופס ב[בקשת הרשות לשימוש במערכות המשרד באינטרנט](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/internet_permission_request_mate_isuf.pdf)) ו[טופס החלטה על רשות](http://pob.education.gov.il/PniotSherut/Pages/harshaa.aspx) (את הטופס החתום והסרוק יש לחרף לפניה מקוונת שתפתחו בדף הרשות למערכות המשרד <https://pob.education.gov.il/PniotSherut/Pages/harshaa.aspx>).

*כל שפטים הבקשות המאושרות יעלו על התקציב העומד לחלוקה, תיעשה התאמה לתקציב הקיים, אלא אם כן יתקבל אישור ייעודי מוענדת החיריגים במשרד האוצר.

תהליך הגשת הבקשה ([/KolotKorim/Pages/summer-school.aspx](http://KolotKorim/Pages/summer-school.aspx))

הגשת טופס בקשה והתchiaיות להפעלת התוכנית (מענה לקול קורא) - ניתן לענות על טופס הבקשה מתאריך 3.6.20 עד לתאריך 14.6.20. כדי לקבל אישור על השתתפות הרשות בתוכנית, יחתמו ראש הרשות וגזבר הרשות, בחתימה דיגיטלית, על טופס הבקשה והתchiaיות המופיע במערכת המקוונת. הטופס החתום מועבר אוטומטית למטה באמצעות המערכת המקוונת. **لتשומתיכם, על ראש הרשות וגazבר הרשות להחתום גם על כתוב התchiaיות לתוכנית ההרחבה, עד לתאריך 28.6.20.**

בקשה לקבלת ליווי פדגוגי - משרד החינוך מאפשר לקבלת ליווי פדגוגי כדי לסייע לרשויות ולבתי הספר בبنיה תוכניות מיטבית. הליווי ניתן על ידי מלוויים פדגוגיים מקצועים בעלי הכשרה וניסיון בתחום, ללא עלות מצד הרשות. ניתן להגיש את טופס הבקשה מתאריך 8.6.20 עד לתאריך 1.7.20 **הגשת מותenia בסיום תהליכי ה策טרופות לתוכנית**.

בקשות חריגות - בקשות חריגות ניתן לשולח מתאריך 15.6.20 עד לתאריך 30.6.20. הבקשות יגשו על ידי הרשות ביחס לכל מוסד, תוך בחירת נושא הבקשה הרלוונטי בטופס המקוון. בשלב א' הבקשה תועבר לאישור או דחיה על ידי מפקח מחוזי, ובשלב ב' תועבר לאישור או דחיה על ידי המטה.

רישום תלמידים - הרשות המקומית אחראית לרישום התלמידים לתוכנית. הרישום יבוצע החל מתאריך 20.6.20 עד לתאריך 20.30.6.20. יש להנגיש להורים את המידע על התוכנית באמצעות מכתבים וברשת האינטרנט, ולזמן מפגש של ההורים עם רכד התוכנית האחראי להפעלה בבית הספר. יש לעדכן במערכת המקוונת בכל يوم ראשון ושלישי את מספר התלמידים שנרשמו עד באותו היום.

הגשת תוכניות עבודה רשותיות ובית ספריות - לאחר קבלת האישורים הנדרשים, על הרשות להעלות למערכת תוכנית עבודה רשותית באישור וחתימה של מפקח מחוזי, ותוכנית בית ספרית - באישור וחתימה של מפקח כולל אל בית הספר, עד לתאריך 28.6.20. ניתן להוריד את קובצי פורמט התוכניות ברשימה הקשורים שבדף זה.

הצווות החינוכי בתוכנית ([/KolotKorim/Pages/summer-school.aspx](http://KolotKorim/Pages/summer-school.aspx))

צווות בית הספר

במסגרת התוכנית ניתן עדיפות להעתקת אנשי צוות מבית הספר במטרה לשמר על הרצף החינוכי. בשכבות ג'-ד' ניתן לשבע מורים למחזית התקופה, ובמחזית השנייה לשבע מורים אחרים. בנוסף עליהם יעסקו בתוכניות סטודנטים להוראה/סטודנטים/מדריכים מתחר מגזר תוכניות העשרה כמו קרב, מיל"ת או מתחום הספורט וכן **מדריכים צעירים** (-[צעירם](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/young-guide.pdf)) (נוער) המנוסים בעבודה עם ילדים. ניתן וממלץ לשלב מתנדבים ותומכי הוראה. יש לוודא כי הם

מבחן אקלט צניעת ע███████████ (או [אקסט פונקטיבי אקסט פונקטיבי](https://www.education.gov.il/edupedia/))
הכשרה, עבודה ותעודה לרבות אישורים בהתאם לחוק למניעת העתקה של עברינו מין במוסדות מסוימים תשס"א-2001).

הרכז הבית ספרי - בכל בית ספר תמורה לפחות רצצת אחת לניהול התוכנית. בתפקיד זה רשאי להשתמש אך ורק אדם בעל תעוזת הוראה או בוגר אוניברסיטה בתחום החינוך או בוגר מכללה להוראה מוכרת ובעל ותק של שלוש שנים הוראה לפחות.

רכצת התוכנית - בעדיפות ראשונה מצוות בית הספר, שתתקבל שכר בגין עבודתה בתוכנית. מנהלת בית הספר רשאית לבחור אם לשמש בעצמה רצצת בתוכנית בתמורה לקבלות שכר (מעבר לשכירה כמנהלת במהלך שנות הלימודים).

סגנית הרצצת - בבתי ספר גדולים שבהם נרשמו 150 תלמידים ומעלה, בשכבות חטיבת צעירה עד כיתה ד', תמורה סגנית רצצת, בעדיפות ראשונה מצוות בית הספר, שתתקבל שכר בגין עבודתה בתוכנית. הסגנית תשמש משנה לרצצת התוכנית בכל הנושאים. במקרה של פיצול הפעולות לשתיים, תהיה הסגנית אחראית על החלק האחד ותשמש גם כמנהלת, על כל המשטמע מתחומי זה, ועל חלק השני תהיה אחראית רצצת התוכנית.

צוות הган

הצוות החינוכי יכול שני בגירים לפחות על פי אחת האפשרויות:

אפשרות א' - תינתן עדיפות להעתקת גנטת ונוסף על כך סייעת המועסקת לבני הילדים על ידי הרשות/הבעלות.

אפשרות ב' - סייעת מוביילה המועסקת על ידי הרשות בשגרה/סטודנטית להוראה/ סטודנטית/מדריכה מתוק מאגר תוכניות העשרה כמו קרב או מיל"ת, וכן על כך סייעת המועסקת לבני הילדים על ידי הרשות/הבעלות. ניתן להסתיע בליווי מד"צית - מדריכה מסוימת צעירה שהיא בוגרת כיתות י"ב-י"ב, שהשתתפה בקורס הדרכה של משרד החינוך או בקורס הדרכה של תנועת נוער או ארגון נוער.

רכצת גנים - הרצצת תהיה אחראית על כל חמש כיתות גן בחינוך הרשמי שהגורם המפעיל שלן אינו גנטת. רצצת הגנים תעבור חמיש שעות ביום, ותקבל שכר בגין עבודתה בתוכנית כפי שייפורט בהמשך. בתפקיד זה ימונה אדם בעל תעוזת הוראה או בוגר אוניברסיטה בתחום החינוך או בוגר מכללה להוראה מוכרת, ובעל ותק של שלוש שנים הוראה לפחות.

השתתפות ההורמים במימון התוכנית (-school.aspx)

הרשויות הכלולות בתוכנית נחלקות לשלווש קבועות, בכל הנוגע להשתתפות ההורמים במימון התוכנית, בהתאם למדי' הלמ"ס שהוא בתוקף בשנת הלימודים תש"ף:

רשויות באשכולות למ"ס 1-4: משרד החינוך משתתף במימון מלא של התוכנית המופעלת (להוציא רכיבים הממומנים על ידי הרשות). ההורמים אינם משתתפים במימון התוכנית.

רשויות באשכולות למ"ס 5-7: נוסף על השתתפותם של משרד החינוך והרשויות במימון התוכנית, תהיה השתתפות של ההורמים. גובה השתתפותם של ההורמים בעלות התוכנית הוא 20 שקל ליום: 360 שקל לכל תלמיד בכיתות גן-ד', לכל פרק הזמן (18 ימים).

רשויות באשכולות למ"ס 8-10: נוסף על השתתפותו של משרד החינוך במימון התוכנית, תהיה השתתפות של ההורמים. גובה השתתפותם של ההורמים בעלות התוכנית באשכולות אלו הוא 30 שקל ליום: 540 שקל לכל תלמיד בכיתות גן-ד' לכל פרק הזמן (18 ימים).

לטוטט פצפט ובעליות חינוך (ז) (<https://pob.education.gov.il>)

- אשלול הלמ"ס נקבע על פי הרשות שבה מצוי בית הספר שבו לומד הילד.
- ברשויות הכלולות באשכולות למ"ס 5–10 תעמיד הרשות המקומית מערך מלאゴת לטובת הורי התלמידים המתאפשר לטעם בתשלומי השתתפות, ותפרנסם להורים את האפשרות לקבלת מלאゴת ואת התנאים הנלוויים.

סירה

התחברות לקבלת מידע מותאם אישית

http://pob.education.gov.il/KolotKorim/_layouts/15/Authenticate.aspx?Source=%2fkolotkorim%2fpages%2fsummer-school.aspx

שאלות נפוצות

מתי יכולה הרשות להגיש בקשה מקוונת להפעלת "בתי הספר של החופש הגדול"?

מי הם הגורמים שיקבלו הרשותות למלוי הטפסים המקוריים של "בתי הספר של החופש הגדול" ואפייה במידע לאחר הזדהות?

מי מאשר את כתוב בבקשת ההתחייבות של הרשות לתוכנית "בתי הספר של החופש הגדול"?

מי אחראי על הפעלת תוכנית "בתי הספר של החופש הגדול" במוסד החינוכי?

האם עבודות מדריכי קרב בתוכנית בתי הספר של החופש הגדול תגרום להפחחת התקציב שמתתקבל ממשרד החינוך?

האם אפשר לשבץ את מדריכי קרב במהלך תוכנית בתי הספר של החופש הגדול על פि הצרכים השונים העולים בשטח?

רשימת קולות קוראים (KolotKorim/Pages/KolKore.aspx)

בתי הספר של החופש הגדול (KolotKorim/Pages/summer-school.aspx)

העסקת עוזרי חינוך בתוכני ספר יסודיים ([-/-/school.aspx](http://KolotKorim/Pages/education-assistants-primary-school.aspx))

השאלת ספרי לימוד (KolotKorim/Pages/textbooks-borrowing.aspx)

צהורי ניצנים (KolotKorim/Pages/nitzanim-program.aspx)

הגשת תוכניות עבודה

 פיתוח פניה מקונה

 הפניות שלי

 מוקדי תמיכה ושירות

 בקשת הרשות

קישורים

> פורמט דוח ביצוע לתוכניות בתי הספר והגנים של החופש הגדול - תש"ף

<http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-report-execution.xlsx>

> מדריך למשתמש שלב 5 - הגשת תוכניות עבודה רשותית ומופדית

<http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-guide5.pdf>

> פורמט דוח ביצוע לתוכנית תש"ף - חינוך מיוחד

<https://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-report-execution-special.xlsx>

> מדריך למשתמש שלב 4 - רישום תלמידים

<http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-guide4.pdf>

> מדריך למשתמש שלב 3 - דיווח חריגים ([call-for-proposal/summer-school-guide3.pdf](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-guide3.pdf))

קישורים נוספים

סמכים

> הצהרת בריאות - עברית ([call-for-proposal/summer-school-health-declaration.doc](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-health-declaration.doc))

> הצהרת בריאות - ערבית ([call-for-proposal/summer-school-health-declaration-arabic.docx](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-health-declaration-arabic.docx))

> תהליך קבלת אישור להפעלת התוכנית ([call-for-proposal/summer-school-confirmation-process.doc](http://meyda.education.gov.il/files/PortalBaaluyot/POB/call-for-proposal/summer-school-confirmation-process.doc))

טפסים נוספים

© כל הזכויות שמורות למשרד החינוך 2018 | חוק חופש המידע

| אקו"ם (<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/Hofesh>)| תנאי שימוש (<http://edu.gov.il/owlHeb/Pages/Akum.aspx>)| הצהרת נגישות (<http://edu.gov.il/owlHeb/Pages/TermsOfUseEn.aspx>)(<https://edu.gov.il/owlHeb/Info/accessibility/Pages/edu-accessibility.aspx>)<http://educationforums.cet.ac.il/> ((<https://www.youtube.com/user/educationil>) ((<https://www.facebook.com/edu.gov.il>) (https://twitter.com/edu_il)

נספח מס' 5

העתק הפרלט התקציבי העוסק
בקיימות הקיז המופעלות
על-ידי המועצה לשנת 2020

החל מעמ' 43

התדרישה ינירה שריון

ה其它问题ן תקציב תקופתי

התקציב הכספיות

שם כספו

כרטי

התדרישה ינירה שריון	ה其它问题ן תקציב תקופתי	התקציב הכספיות	שם כספו	כרטי
48,360.00 ג	48,360.00 ג	0.00	48,360.00 ג	1313800290
81,422.00 ג	81,422.00 ג	0.00	81,422.00 ג	1313800920
66,720.00 ג	66,720.00 ג	0.00	66,720.00 ג	1313801020
17,961.00 ג	17,961.00 ג	0.00	192,961.00 ג	115,000 ג
30,700.30 ג	30,700.30 ג	0.00	289.70 ג	175,000 ג
62,280.00 ג	62,280.00 ג	0.00	62,280.00 ג	31,000 ג
40,758.00 ג	40,758.00 ג	0.00	101,758.00 ג	1313820291
21,000.00 ג	21,000.00 ג	0.00	21,000.00 ג	1313830290
20,000.00 ג	20,000.00 ג	0.00	20,000.00 ג	1313830291
17,704.00 ג	17,704.00 ג	0.00	92,295.00 ג	1313830920
1,560.00 ג	1,560.00 ג	0.00	16,560.00 ג	15,000 ג
2,790.00 ג	2,790.00 ג	0.00	2,790.00 ג	1313840291
13,932.00 ג	13,932.00 ג	0.00	52,932.00 ג	1313840920
6,889.70 ג	6,889.70 ג	0.00	103,889.70 ג	1313850290
47,105.00 ג	47,105.00 ג	0.00	127,895.00 ג	97,000 ג
13,901.30 ג	13,901.30 ג	0.00	96,901.30 ג	175,000 ג
17,182.00 ג	17,182.00 ג	0.00	152,182.00 ג	83,000 ג
16,826.80 ג	16,826.80 ג	0.00	58,826.80 ג	135,000 ג
22,467.00 ג	22,467.00 ג	0.00	98,467.00 ג	42,000 ג
15,569.00 ג	15,569.00 ג	0.00	15,569.00 ג	76,000 ג
17,000.00 ג	17,000.00 ג	0.00	17,000.00 ג	17,000 ג
1,000.00 ג	1,000.00 ג	0.00	18,000.00 ג	17,000 ג
11,141.60 ג	11,141.60 ג	0.00	112,416.00 ג	101,000 ג
0.00	0.00	0.00	0.00	1813800780
0.00	0.00	0.00	0.00	1813800781
0.00	0.00	0.00	0.00	1813800782
80,128.00 ג	80,128.00 ג	0.00	86,128.00 ג	1813800783
55,170.00 ג	55,170.00 ג	0.00	55,170.00 ג	1813810110
145,000.00 ג	145,000.00 ג	0.00	145,000.00 ג	1813810780
5,000.00 ג	5,000.00 ג	0.00	5,000.00 ג	5,000 ג
37,000.00 ג	37,000.00 ג	0.00	37,000.00 ג	37,000 ג
234,391.50 ג	234,391.50 ג	0.00	258,391.50 ג	24,000 ג
60,319.00 ג	60,319.00 ג	0.00	139,319.00 ג	79,000 ג
49,000.00 ג	49,000.00 ג	0.00	49,000.00 ג	49,000 ג
5,000.00 ג	5,000.00 ג	0.00	5,000.00 ג	5,000 ג
9,000.00 ג	9,000.00 ג	0.00	9,000.00 ג	9,000 ג
7,000.00 ג	7,000.00 ג	0.00	7,000.00 ג	7,000 ג
21,059.00 ג	21,059.00 ג	0.00	22,000.00 ג	22,000 ג

עמוד 2 מתוך 2

הוורפ ע"י לינמר ברק

ת.א. משגב

אלו שאילתה לאუף תחזיבי

31/12/20 עד 01/01/2020 שנה

99999

שאילתה לאუף תחזיבי

13138-18138 - קוח קוח

ית'ן דרשנה	יתרהה	שראי	בגע	תקציב הכספי	שם כרטיס	כרטיס
90,000.00 ₪	0.00	90,000.00 ₪	0.00	90,000.00 ₪	90,000.00 ₪	ש"ע רכז ורכאים-קיוטות 1813830110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	אבטחה - קיטנות : 1813830780
19,000.00 ₪	0.00	19,000.00 ₪	0.00	19,000.00 ₪	19,000.00 ₪	בנינה-קיוטות ג.אל.אמלה 1813830781
82,191.71 ₪	0.00	82,191.71 ₪	0.00	14,000.00 ₪	14,000.00 ₪	בנין-קיוטות ג.אל.אמלה 1813830782
42,907.00 ₪	0.00	42,907.00 ₪	0.00	46,000.00 ₪	46,000.00 ₪	בנין-קיוטות ג.אל.אמלה 1813830783
30,000.00 ₪	0.00	30,000.00 ₪	0.00	30,000.00 ₪	30,000.00 ₪	על נט. זמ. דוחריכם קיוטות 1813840110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	אבטחה-קיוטנות ג'אל 1813840780
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	בנינה-קיוטנות ג'אל 1813840781
3,000.00 ₪	0.00	3,000.00 ₪	0.00	3,000.00 ₪	3,000.00 ₪	בנילן-קיוטנות ג'אל 1813840782
13,053.00 ₪	0.00	13,033.00 ₪	0.00	24,033.00 ₪	11,000.00 ₪	בנירה והז' אבטחה-קיוטנות ג'אל 1813840783
139,000.00 ₪	0.00	139,000.00 ₪	0.00	139,000.00 ₪	139,000.00 ₪	על נט. זמ. דוחריכם קיוטנות ג'אל 1813850110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	אבטחה-קיוטנות ג'אל 1813850780
29,000.00 ₪	0.00	29,000.00 ₪	0.00	29,000.00 ₪	29,000.00 ₪	בנינה-קיוטנות ג'אל 1813850781
135,326.00 ₪	0.00	135,326.00 ₪	0.00	158,326.00 ₪	23,000.00 ₪	ג'אל-בנינה-קיוטנות ג'אל 1813850782
871.00 ₪	0.00	871.00 ₪	0.00	76,871.00 ₪	76,000.00 ₪	ג'אל-בנינה-קיוטנות ג'אל 1813850783
110,000.00 ₪	0.00	110,000.00 ₪	0.00	110,000.00 ₪	110,000.00 ₪	על נט. זמ. דוחריכם קיוטנות ג'אל 1813860110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	אבטחה-קיוטנות ג'אל 1813860780
25,000.00 ₪	0.00	25,000.00 ₪	0.00	25,000.00 ₪	25,000.00 ₪	ג'אל-בנינה-קיוטנות ג'אל 1813860781
97,662.80 ₪	0.00	97,662.80 ₪	0.00	115,662.80 ₪	18,000.00 ₪	ו-בנילן-קיוטנות ג'אל 1813860782
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	60,005.00 ₪	60,000.00 ₪	בנינה-קיוטנות ג'אל 1813860783
61,000.00 ₪	0.00	61,000.00 ₪	0.00	61,000.00 ₪	61,000.00 ₪	על נט. זמ. דוחריכם קיוטנות ג'אל 1813870110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	אבטחה-קיוטנות מרשות 1813870780
13,000.00 ₪	0.00	13,000.00 ₪	0.00	13,000.00 ₪	13,000.00 ₪	בנילן-קיוטנות מרשות 1813870781
67,503.00 ₪	0.00	67,503.00 ₪	0.00	76,503.00 ₪	9,000.00 ₪	בנילן-קיוטנות מרשות 1813870782
39,002.00 ₪	0.00	39,002.00 ₪	0.00	69,002.00 ₪	30,000.00 ₪	בנילן-קיוטנות מרשות 1813870783
51,000.00 ₪	0.00	51,000.00 ₪	0.00	51,000.00 ₪	0.00	ג'אל-בנילן-קיוטנות מרשות 1813880783
79,000.00 ₪	0.00	79,000.00 ₪	0.00	79,000.00 ₪	79,000.00 ₪	ש"ע רכז ורכאים-קיוטות 1813890110
5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	0.00	5,000.00 ₪	5,000.00 ₪	בנינה-קיוטנות ג'אל 1813890780
15,000.00 ₪	0.00	15,000.00 ₪	0.00	15,000.00 ₪	15,000.00 ₪	ג'אל-בנילן-קיוטנות ג'אל 1813890781
107,183.00 ₪	0.00	107,183.00 ₪	0.00	119,183.00 ₪	12,000.00 ₪	טיהור וקיוט-קיטנות ג'אל 1813890782
8,368.00 ₪	0.00	8,368.00 ₪	0.00	48,368.00 ₪	40,000.00 ₪	טיהור וקיוט-קיטנות ג'אל 1813890783
96,405.49 ₪	0.00	96,405.49 ₪	0.00	57,405.49 ₪	39,000.00 ₪	1,330,000.00 ₪
						1,369,000.00 ₪
						סכום